

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

13

СНЕЖНЯ 2013 г.

ПЯТНІЦА

№ 235 (27600)

Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Праграма
тэлебачання
на наступны
тыдзень

20 КАНАЛАЎ

Планіроўка
вуліцы
справакавала
канфлікт

СТАР 6

Культурныя
сувязі
для пад'ёму
эканомікі

СТАР 8

Парламенцкі дзённік

ДЭПУТАТЫ РАЗГЛЕДЗЕЛІ БЮДЖЭТНЫ ПАКЕТ

Напружанасць абстаноўкі, у якой распрацоўваўся законапраект аб рэспубліканскім бюджэце на 2014 год, адчувалася і на пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў, дзе дакумент быў учора прыняты ў першым чытанні. Акрамя традыцыйных для пятага склікання пытанняў асноўнаму дакладчыку, была агучана прапанова выставіць норму аб увядзенні аўтамабільнай пошліны на галасаванне асобна. Аднак прапанова не была падтрымана, у тым ліку з-за таго, што парушала рэгламент.

ФОНД САЦЫЯЛЬНАЙ АБАРОНЫ — 3 ПРАФІЦЫТАМ

Частка бюджэтнага пакета законапраектаў была учора прынята Палатай прадстаўнікоў адразу ў двух чытаннях. Яна тычыцца пазабюджэтных фондаў сацыяльнай абароны насельніцтва, Дэпартаменту выканання пакаранняў і грамадзянскай авіяцыі.

Міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна ШЧОТКІНА паведамляла дэпутатам, што агульная сума даходаў бюджэту фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Рэспублікі Беларусь на 2014 год плануецца ў суме Br95 трлн. Найбольшую удзельную вагу (99%) у структуры даходнай часткі бюджэту маюць абавязковыя страхавыя ўнёскі. У дачыненні да ВУП даходы бюджэту фонду складаюць амаль 13%.

«Выдаткі бюджэту фонду разлічаны ў суме Br93,6 трлн. І вялікая іх частка (77%, або Br72 трл) накіроўваецца на пенсійнае забеспячэнне, — адзначыла міністр. — Выдаткі на выплату пенсій вызначаюцца, зыходзячы з колькасці атрымальнікаў, якія ў нас ёсць (гэта 2,5 млн), а таксама зыходзячы з таго, што каэфіцыент заміяшчэння павінен быць не менш за 40%».

Бюджэт фонду таксама прадугледжвае захоўванне аплаты паслуг па выплате пенсій. «Br840 млрд закладзена на тое, каб людзям было зручна атрымліваць пенсіі тым спосабам, які яны выбіраюць: альбо праз пошту, альбо праз дастаўку на дом», — адзначыла Марыяна Шчоткіна.

Наступны на велічыню артыкул выдаткаў бюджэту (амаль 21%) складае выплата дапамог па дзяржаўным сацыяльным страхаванні: па мацярынстве, сямейнай дапамозе, дапамозе па часовай непрацаздольнасці.

З бюджэту фонду будзе ажыццяўляцца таксама фінансаванне санаторна-курортнага лячэння, аздараўлення насельніцтва, спецыялізаваных вучэбна-спартыўных устаноў Федэрацый прафсаюзаў. Матэрыяльная дапамога пенсіянерам, якія маюць у гэтым патрэбу, прадугледжана ў памеры Br36 млрд. Асобным артыкулам прадугледжана выплата дадатковых прафесійных пенсій.

«У цэлым бюджэт фонду сфарміраваны з перавышэннем даходаў над расходамі за кошт сродкаў прафесійнага пенсійнага страхавання ў суме Br1,4 трлн. І ў адпаведнасці з заканадаўствам падлягае назвапашванню, — адзначыла міністр працы і сацыяльнай абароны. — То бок, гэта прафіцыт, які з кожным годам будзе расці».

У Канстытуцыі Беларусі грамадзянам гарантуецца права на сацыяльнае забеспячэнне ў старасці, у выпадку хваробы, інваліднасці, страты працаздольнасці, карміцеля і ў іншых выпадках, — звярнуў увагу калег судакладчык па законапраекце **Уладзімір ШЫЦЬКО**, **намеснік старшын Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах.** — Бюджэт фонду спланаваны з прафіцытам, што дазволіць гарантаваць выплату пенсій і дапамог у запланаваным аб'ёме.

СТАР 2

АНОНС «ПРАМОЙ ЛІНІЎ»

УСЕ ПЫТАННІ ГРАШОВА-КРЭДЫТНАЙ ПАЛІТЫКІ

18 снежня 2013 года з 11.00 да 12.00 у рэдакцыі нашай газеты адбудзецца «прамая лінія» з удзелам **старшын праўлення Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь Надзеі Андрэўны ЕРМАКОВАЙ**. Калі вас хвалюць пытанні стабільнасці курсу беларускага рубля, захавання ўласных эберажэнняў, працэнтнага ўкладання і крэдытаў і любяць іншыя аспекты грашова-кредытнай палітыкі нашай краіны, — тэлефануйце!

Задаваць пытанні падчас «прамоў ліній» можна будзе па тэлефонах **8 (017) 287 18 66 і 8 (017) 287 18 71**. Папярэдняе пытанні дасылаіце на электронны адрас рэдакцыі **info@zvyzda.minsk.by**.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

МАЙДАН МОЖА ПЕРАШКОДЗІЦЬ УКРАІНЕ ЗАЛУЧЫЦЬ АЛІМПІАДУ

Становішча ў цэнтры Кіева, на плошчы Незалежнасці, учора заставалася спакойным. Да сярэдзіны дня чвартыра там сабралася каля двух дзясяткаў прыхільнікаў еўраінтэграцыі. Таксама некалькі тысяч чалавек з раніцы пікетавалі будынак Генеральнай пракуратуры, патрабуючы спыніць «рэпрэсіі» супраць удзельнікаў акцый пратэсту. Паралельна ля будынка Вярхоўнай Рады некалькі тысяч прыхільнікаў Партыі рэгіёнаў прынялі ўдзел у мітынгу ў падтрымку прэзідэнта Віктара Януковіча. Каментуючы тое, што адбываецца ў цэнтры ўкраінскай сталіцы, прэм'ер-міністр Мікалай Азароў зрабіў цікавую заяву: палітычная нестабільнасць у краіне можа перашкодзіць Украіне прэтэндаваць на зімовую Алімпіяду 2022 года. «Вядома, сённяшняя палітычная нестабільнасць у краіне, безумоўна, зніжае нашы шанцы на паспяховае праходжанне адборачнага тура», — цытуе NEWSru.ua выступленне прэм'ера. Азароў выказаў надзею на больш хуткае ўрэгуляванне сітуацыі.

СПІРТНОЕ Ў НЕВЯЛІКІХ ДОЗАХ ПАДАЎЖАЕ ЖЫЦЦЁ?

Універсітэт Тэхаса заяўляе: алкаголь падаўжае жыццё. Але паэзіяўна ўплывае толькі ўмеранае спажыванне спіртнога, піцца Micro Finance Monitor. Аналіз больш як 1000 чалавек 55–65 гадоў, які праводзіўся на працягу 20 гадоў, паказаў: 1–3 порцыі алкаголю за дзень — ідэальны аб'ём спажывання. За час даследавання 60% людзей, якія шмат выпівалі, і 69% людзей, якія не пілі зусім, памерлі. З групы, якая піла ўмерана, такіх было 41%. Падобныя высновы агучылі яшчэ ў 2010 годзе. Але тады рэкамендавалася выпіваць па 1–2 порцыі спіртнога. Актыўнае спажыванне алкаголю павышала смяротнасць на 42%, а адмова ад спіртнога — на 49%. Магчыма, гэта было выклікана тым, што не пілі былія алкаголікі і людзі з праблемамі са здароўем і нізкім узроўнем фізічнай актыўнасці. Само па сабе частае спажыванне спіртнога небяспечнае для жыцця і здароўя. Дарэчы, падобнае даследаванне нядаўна абнародаваў і ўніверсітэт Тэль-Авіва. Паводле яго, кафеін скарачае працягласць жыцця, а алкаголь, наадварот, павялічвае.

ISSN 1990 - 763X

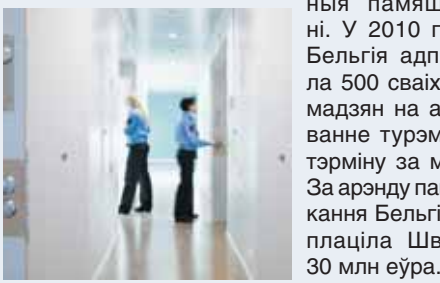

9 771990 763008

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

НАРВЕГІЯ ПРОСІЦЬ ШВЕЦЫЮ ЗДАЦЬ ЁЙ У АРЭНДУ ТУРМЫ

Нарвегія папрасіла сваю суседку Швецыю здаць ёй у арэнду турэмныя памяшканні, гэтым яна хоча пакласці канец дэфіцыту камер, з-за якога паліцыя даводзіцца вываляць з'ячынцаў, паведамляе The Local. Па вестках нарвежскай паліцыі, цяпер у краіне знаходзяцца 1200 з'ячынцаў, якім патрабуюцца месцы ў турмах. «Мы больш не можам працягваць жыць пры сітуацыі, якая склалася. У нашы турмы доўгія чэргі, таму мы звязаліся са шведскім бокам, каб абмеркаваць, ці магчыма нам арандаваць у іх месцы», — заявіў міністр юстыцыі Нарвегіі Андэрс Анундсан. Гэты крок стане прамежкавым захадам, падкрэсліў міністр. У перспектыве рашэннем стане будаўніцтва большай колькасці турмаў, аднак гэта запатрабуе часу. Здача ў арэнду месцаў пазбаўлення волі можа пачацца ўжо ў 2014 годзе, адзначаюць мясцовыя СМІ. Нарвегія не першая краіна, якая просіць у Швецыі здаць у арэнду турэмныя памяшканні. У 2010 годзе Бельгія адправіла 500 сваіх грамадзян на адбыццё турэмнага тэрміну за мяжу. За арэнду памяшкання Бельгія заплаціла Швецыі 30 млн еўра.

КОРАТКА

Мінімальная заробатная плата за лістапад 2013 года індексуюцца на 6,8 працэнта, які ў мінулым месяцы. Гэта абумоўлена тым, што індэкс спажывецкіх цэн за лістапад не перавысіў пяціпрацэнтны парог да месяца папярэдняй індексцыі (верасень гэтага года).

Беларусь атрымае больш як 1,8 млн еўра на вырашэнне праблемы нелегальнай міграцыі па праекту ЕС/ПРААН. Праект міжнароднай тэхнічнай дапамогі накіраваны на павышэнне патэнцыялу Дзяржпрагранкамітэта Беларусі ў сферы процідзеання нелегальнай міграцыі і забеспячэння захавання правоў слабаабароненых груп.

У Беларусі ў студзені — верасні 2013 года доля хатніх гаспадарак з узроўнем сярэднядушавых наўных рэсурсаў ніжэйшым за бюджэт пражыткавага мінімуму (нацыянальнай мяжы малазабеспечанасці) складала 4,1 працэнта. У гарадах і пасёлках гарадскога тыпу гэты паказчык быў 3,4 працэнта, у сельскіх населеных пунктах — 6 працэнтаў.

XIII Міжнародны фестываль праваслаўных песнапенняў «Каложскі благавест» пройдзе ў Гродне 19-22 лютага 2014 года.

У Мінску гэтай зімой будуць працаваць 80 каткоў для масавага катання (у тым ліку 71 каток — на тэрыторыях устаноў адукацыі), 36 хакейных каробак, 16 лыжных трас.

ПЛАТНЫЯ ДАРОГІ ДАДУЦЬ КРАІНЕ 400 млрд РУБЛЁЎ

BelToll, электронная сістэма збору платы за праезд, дзейнічае больш за 4 месяцы. Яе камерцыйная эксплуатацыя пачалася 1 жніўня. Колькасць зарэгістраваных карыстальнікаў (транспартных сродкаў) у сістэме ўжо перавышае 150 тысяч.

УСЯ М4 СТАНЕ ПЛАТНАЙ З 1 СТУДЗЕНЯ

«Але сістэма развіваецца далей, — заявіў учора журналістам Югэн Ракала, начальнік Галоўнага ўпраўлення аўтамабільных дарог Міністэрства транспарту і камунікацый. — Мы чакаем, што з 1 студзеня 2014 года будзе ўведзены дадатковы ўчастак платных аўтамабільных дарог. Мяркуюць таксама, што з 1 ліпеня наступнага года сетка платных аўтадарог павялічыцца яшчэ». Па словах чыноўніка, з 1 студзеня будзе ўведзена плата за праезд па дарозе М4 (Мінск — Магілёў) на ўсёй яе даўжыні. Сёння плата на гэтай дарозе бярэцца толькі на ўчастку ад выезду з Мінска да 74-га кіламетра. «У далейшым, пасля рэканструкцыі, платнай стане дарога Мінск — Гомель. Платнымі будуць становіцца і іншыя дарогі, што адпавядаюць неабходным параметрам».

Эксплуатацыя новай сістэмы аплаты прынесла і некаторыя негатыўныя моманты. Ёсць прэтэнзіі, незадаволенасць. Хтосьці не згодзен з выстаўленымі актамі парушэння па спяганні платы ў павялічаным памеры. Хтосьці не згодзен з парадкам спягання платы. «Мы са службамі тэхнічнага аператара гэтай сістэмы правялі аналіз і маем прыблізныя лічбы — са 150 тысяч карыстальнікаў прыкладна толькі 1-2% выказваюць незадавальненне і скаргі. Часцей за ўсё парушэнні адбываюцца з-за таго, што чалавек не дачытаў, не разабраўся, не там замацаваў бартвую прыладу ці ўвогуле яе не замацаваў, не папоўніў своечасова баланс», — пералічвае Югэн Ракала. Дарэчы, ён сцвярджае, што менш за ўсё пытанняў узнікае ў прафесійных перавозчыкаў, якія ўжо знаёмы з аналагічнымі сістэмамі ў Еўропе. Але цяпер ужо ідзе спад прэтэнзій і зваротаў — людзі прывыклі, разабраліся.

У НЕКАТОРЫХ ВЫПАДКАХ АПЛАТУ ЗНІЖАЦЬ?

«Мы рыхтуем нарматывны акт, які даў бы нам магчымасць знізіць аплату ў павялічаным памеры ў пэўных выпадках парушэнняў. Гэта будзе тычыцца тых прэзідэнтаў, якія адбыліся ў першыя два месяцы эксплуатацыі, калі людзі яшчэ не ведалі, які ўсё працуе», — сказаў Югэн Ракала. Аднак чыноўнік папярэджае, што не трэба чакаць поўнага вызвалення ад выплаты — яна можа быць толькі зніжана, і толькі адносна некаторых парушэнняў.

СТАР 2

ВАКЗАЛ ДЛЯ СПАДАРОЖНІКА

У будучым спадарожніку Мінска, мястэчку Рудзенск, скончылася рэканструкцыя чыгуначнага прыпынчальнага пункта. Адноўлены будынак вакзала ўжо прымае пасажыраў.

— Кожныя суткі на станцыі прадаецца каля тысячы квіткаў, — расказвае Вольга Доўгая, начальнік станцыі «Рудзенск». — Людзі едуць на працу ў пасёлкі,

што знаходзяцца побач. Вялікая колькасць жыхароў Рудзенска працуе ў сталіцы. Таму магчымасць камфортнай паездкі, якая пачынаецца з набыцця квітка, — гэта крок насустрач пасажырам.

Работы па аднаўленні прыпынчальнага пункта пачаліся ў красавіку бягучага года. Падчас рэканструкцыі быў цал-

кам зменены перон, зроблены падземныя выыхды да платформы, зала чакання стала цёплай і утульнай.

Любоў БЯЛЯЕВА.
Фота аўтара.

Віншаванне Прэзідэнта

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў калектыв ААТ «Інтэграл» — кіруючая кампанія холдынга «Інтэграл» з 50-годдзем з дня ўтварэння прадпрыемства.

«Калектыв прадпрыемства змог развіць магутны навукова-гаспадарчы комплекс, які забяспечвае поўны цыкл распрацоўкі і вытворчасці высокатэхналагічнай прадукцыі — ад крэмніевых пласцін да інтэгральных мікрасхем і электроннай апаратуры», — гаворыцца ў віншаванні.

«Сёння «Інтэграл» з’яўляецца адным з уосходнееўрапейскіх лідараў у мікраэлектроннай вытворчасці. Холдынг праводзіць рознабаковыя даследаванні, укараняе перадавыя тэхналогіі і больш за 70% вырабаў пастаўляе амаль на ўсе кантыненты, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Упэўнены, што вы і ў далейшым захаваетце дасягнутыя пазіцыі, зможаце пашырыць прысутнасць беларускіх электронных кампанентаў на сусветным рынку».

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

■ Тры пытанні да ўлады

ТУРЫСТАЎ… ПА ХЛЕБЕ ЛІЧАЦЬ

Старшыня Браслаўскага райвыканкама Сяргей ШМАТАЎ вясной мінулага года агучыў ідэю актыўна развіваць турызм. У прыватнасці, ён задумаў адрэдацці традыцый правядзення рэгат у азёрным краі, адкрыць яхт-клуб.

— Наконт яхт-клуба і рэгат… Можа, з-за неабходнасці выканаць больш важныя пытанні адмовіцца ад рэалізацыі сваёй ідэі?

— Не. Тое, што планавалася, пазтапна ажыццяўляецца. Яхт-рух адрэдацці, ужо прайшлі дзве рэгаты. І ў наступным годзе ў нас пройдуць спаборніцтвы пад эгідай Федэрацыі парусакага спорту. Плануем адкрыць дзіцяча-юнацкую школу: федэрацыя дапамагае яхтамі, мы кuryроўем пытанні трэнерскага саставу, памяшкання.

— *Браслаўшчына — унікальны край. У Браслаўскую групу азёр уваходзіць больш як трыццаць азёр агульнай плошчай 113,2 кв. км. Ці можа раён прыняць усіх ахвотных (незалежна ад матэрыяльнага дастатку) адпачыць?*

— Безумоўна, турыстычныя кропкі павінны быць рознага ўзроўню. Вясной адкрываецца турыстычны комплекс «Ніка-прэстыж» з некалькімі рэстаранамі, 60 месцамі для размяшчэння гасцей. Гэты комплекс добрага ўзроўню. З туркамі вядзец перамовы: яны хочуць пабудаваць атэль. Задумана, што там з’явіцца спа-салон, забавляльны цэнтр. Сёння гэтае пытанне знаходзіцца на ўзроўні заключэння інвестыцыйнага праекта.

Далёка за межамі Беларусі вядомы Нацыянальны парк «Браслаўскія азёры». Турыстаў туды прыязджае шмат, але ж няма інфраструктуры адпачынку. Гэтае пытанне будзе абмяркоўвацца з кіраўніцтвам управлення справам, якому належыць запаведнік. Калі казаць пра развіццё турызму — мы рухаемся наперад, але ж, вядома, каб рэалізаваць усё задуманае, патрэбны грошы.

— *Колькі людзей, па вашых падліках, штогод прыязджае адпачыць у раён?*

— Турыстаў, калі яны не прыязджаюць арганізаванымі групамі, безумоўна, вельмі складана падлічыць. Але магу падзяліцца цікавымі назіраннямі дырэктара нашага хлебазавода. Ён кажа, што колькасць прыездных можна падлічыць па тым, наколькі павялічваецца спажыванне хлеба. Летам гэты паказчык у два разы большы. У райцэнтр жыве каля 10 тысяч чалавек, прыкладна столькі ж турыстаў прыязджае ў пік сезона адпачынку.

Аляксандр ПУШАНСКІ

ПЛАТНЫЯ ДАРОГІ ДАДУЦЬ КРАІНЕ 400 млрд РУБЛЁЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Але нават пры ўмове вяртання нейкіх сум грошаў Міністэрства транспарту і камунікацый чакае, што да канца бягучага года паступленні ў бюджэт збору, якія бяруцца ў сістэме BelToll, складуць каля 400 млрд рублёў. Між іншым, гэта і шмат, і не вельмі адначасова. Бо насамрэч патрэба толькі рэспубліканскіх дарог складае 6-7 трлн рублёў. «810 кіламетраў платных дарог не могуць забяспечыць належную эксплуатацыю і будаўніцтва дарог, бо толькі рэспубліканскіх — 15 тысяч кіламетраў», — адзначыў Яўген Ракала.

Колькасць парушэнняў змяншаецца

Леанід Лемеш, начальнік транспартнай інспекцыі Міністэрства транспарту і камунікацый, расказаў, што за першы месяц эксплуатацыі сістэмы было зафіксавана 93 тысячы парушэнняў, а ўсяго з пачатку дзеяння — каля 180 тысяч. Пасля жніўня назраўся спад: у верасні — 36 тысяч парушэнняў, у кастрычніку — 28 тысяч, у лістападзе — 18 тысяч. «Практычна ўвесь камерцыйны транспарт разумее, што трэба плаціць», — дадаў прадстаўнік транспартнай інспекцыі. Таксама ён звярнуў увагу на тое, што амаль палова парашальнікаў (каля 83 тысяч) — замежныя, якія эксплуатацую легкавыя транспарт. «Але ўсе дарожныя знакі ёсць. Інфармацыі хапае. Яны самі вінаватыя, што яшчэ да прыезду не пацкаваліся падобнымі рэчамі, — каментуе сітуацыю Сяргей Буры, менеджар па маркетингу, сувязя з грамадскасцю і карпаратыўных сувязях ЗТАА «Капш Тэлематык Сэрвісіс». — І ўвогуле: правілы правозу алкаголю ведаюць, напэўна, усе, а пра платныя дарогі пачытаць чамусьці людзі пільнуюцца». Дарэчы, цяпер адбываецца каля 300-400 парушэнняў штодзень.

Уладальнікам электроннай сістэмы збору платы за прыезд па аўтатрасах з’яўляецца ДУ «Белаўтастрада». Кіруе працай BelToll у Беларусі кампанія-аператар прадпрыемства «Капш Тэлематык Сэрвісіс», у задачы якой уваходзіць забеспячэнне належнага функцыянавання сістэмы і ажыццяўленне ўсіх неабходных функцый, звязаных з яе дзейнасцю. Кантралюе спганненне збору на платных аўтамагістралях ДУ «Транспартная інспекцыя».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

■ Нарада

ПРАФСАЮЗЫ ЗАДАЮЦЬ ПЫТАННІ

Учора, 12 снежня, у штаб-кватэры нацыянальнага прафцэнтра Беларусі ў Мінску адбыўся В Пленум Савета Федэрацый прафсаюзаў Беларусі. Удзельнікі пленума, якія прадставілі ўсе рэгіёны рэспублікі, абмеркавалі пытанні правоў і інтарэсаў працоўных, павышэнне ўзроўню іх абароны ў працоўнай і сацыяльна-эканамічнай сферах.

Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі пранававала ўраду і Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі перагледзець правілы бязвыплатнай і льготнай перадачы праектаў, павышэнне ўзроўню іх абароны ў некаторым арганізацыям маёмасці.

ДЭПУТАТЫ РАЗГЛЕДЗЕЛІ БЮДЖЭТНЫ ПАКЕТ

На самалёце

з Мінска ў Віцебск

Асноўную частку фонду грамадзянскай авіяцыі (83%, або Br105 млрд) плануецца выдаткаваць на набыццё новых паветраных суднаў і навучанне персаналу, а таксама на будаўніцтва, праектна-пошукавыя работы і набыццё абсталявання. Пра гэта дэпутатам паведаміў, прадстаўляючы законапраект аб бюджэце фонду, **міністр транспарту і камунікацый Анатоль СІВАК**.

На пытанне **намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы Віктара РУСАКА** аб тым, ці дастаткова

сродкаў пазабюджэтнага фонду для фарміравання стратэгіі развіцця грамадзянскай авіяцыі, міністр прызнаў: «Безумоўна, сродкаў гэтага фонду недастаткова». Разам з тым ён дадаў, што праблема ўзросту самалётаў, якія эксплуатацуюцца, не з’яўляецца актуальнай для Беларусі. «У нас ёсць праблема пашырэння парку самалётаў, і гэтыя пытанні мы пэўным чынам сёння вырашаем», — растлумачыў Анатоль Сівак. Ён дадаў, што, у адрозненне ад мінулых гадоў, сродкі фонду будучы ў асноўным накіроўваюцца на з’яўленне і падтрымку ўнутры-рэспубліканскіх мікрагэінальных авіяперавозца. Такія праекты ў нас распрацоўваюцца, і я як міністр хацеў бы гэта рэалізаваць у 2014 годзе».

Упершыню Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі прыняла праект закона «Аб зацвярджэнні бюджэту дзяржаў-

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У штаб-кватэры СНД у Мінску прайшла прэзентацыя **серыі кніг «Сугучча сэрцаў», якія прадставіліяць мастацкую літаратуру краін СНД**.

Прыгожыя назвы ў зборніках, якія выдавецкі дом «Звязда» прысвяціў мастацкаму слову народаў Беларусі, Расійскай Федэрацыі, Азербайджана, Арменіі, Казахстана, Кыргызстана, Узбекістана, Малдовы, Таджыкістана, Туркменістана, Украіны: «Зорная крыніца», «Край мой запаведны», «Шчаслівае імгненне», «Светлая далячынь», «Жывое слова», «Святая любоў», «Шчаслівая сустрэча», «Люблю цябе, Айчына», «Не ведаючы межаў», «Залатая струна»... За вокладкамі — сучаснае прыгожае пісьменства, творы, якія прыйшлі да чытача ў асноўным пасля 1991 года. Складаныя час для постсавецкай прасторы, нялёгкай выпрабаванні пройдзены народамі па шліху да суверэнітэту, незалежнасці. Поруч са здабыткамі — і балючыя памылкі і пралікі, якіх наўрад ці пазбегнуць можна было. У кнігах, дзе знайшлося месца і вершам, і ўрыўкам з раманаў, апавяданням, — партрэт часу, мастацкі леталіс, адлюстраванне таго, што было ўласціва блізкаму мінуламу. Дыялог з чытачом вядуць Юрый Бондараў і Валянцін Распуцін, Аванес Грыга-

чага праекта на прэзентацыі гаварылі пер-

Кастусь ХАДЫКА.

■ Факт

ДЗЕЦІ ЗАСТАЮЦА Ў СЯМ’І

Прынятае рашэнне наконт лёсу дзіцячага дома **сямейнага тыпу Онахавай у Пружанскім раёне**. Пра трагедыю, якая напаткала гэту сям’ю, наша газета пісала 29 кастрычніка і 20 лістапада. У адзін з апошніх дзён кастрычніка не стала 39-гадовай Кацярыны Онахавай, маці 11 дзяцей, з якіх двое бягялігчыні і 9 прыёмных. Усю краіну тады ўразіла вестка пра самагубства неардынарнага чалавека, падзвіжніцы прыёмных сем’яў.

Як паведаміў карэспандэнту газеты **старшыня Пружанскага райвыканкама Міхаіл СЯРКОЎ**, 5 снежня прынялі рашэнне аб тым, што дзеці застаюцца ў сям’і. Аляксандр Онахаў, муж Кацярыны, становіцца бацькам-выхавальнікам пляці дзяцей і ўдзяччым доме сямейнага тыпу. Створаны ліччэ дзве аплікунскія сям’і. Аплекумом дваіх дзяцей стала 20-гадовая Аляксандра Онахава, студэнтка-завочніца Гродзенскага ўніверсітэта, старэйшая дачка Кацярыны і Аляксандра. Яшчэ дваіх узляла пад апеку маці Кацярыны — Воляга Вячаславаўна Станкевіч.

— А рэальна ўсе дзеці застаюцца, як і раней, у сваім доме. Думаю, што гэта найлепшы варыянт для іх у такой сітуацыі, — падзялілася сваёй думкай **Ірына КАЗАРЭЗ**, **начальнік аддзела адукацыі, спорту і турызму Пружанскага райвыканкама**. — Будзем спадзявацца, што ўсё ў гэтай сям’і складзецца добра.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СТУДЭНТ ПРАЦАВАЎ ВАЛЮТЧЫКАМ

Замежнік-студэнт БДУ за 7 месяцаў скупіў валюты на больш чым 2 млн долараў. У дачыненні да яго заведзена крымінальная справа, паведаміла «Звяздзе» старшы оперуаўнаважаны па асабліва важных справах ГУБЭЗ МУС Рэспублікі Беларусь Вераніка Пасмеццева.

Падазраваны дзейнічаў у складзе групы асоб (таксама замежнікаў), якія на тэрыторыі сталіцы доўгі час займаліся незаконнай купкай валюты ў інтарэсах трэціх асоб. На думку аперацыйнікаў, спажываўцамі такіх «паслуг» з’яўляліся асобы (індывидуальныя прадпрымальнікі, кіраўнікі суб’ектаў гаспадарання), якія актыўна працавалі ў цэнным сектары эканомікі і не хацелі афішаваць свае звышпрыбыткі. Супрацоўнікі ГУБЭЗ МУС устанавілі, што толькі за 7 месяцаў студэнт-іншаземец канвертаваў 20 млрд беларускіх рублёў ў замежную валюту — больш за 2 млн долараў ЗША. За аказаную паслугу ён атрымліваў свой працэнт. Цяпер валютчык затрыманы, праводзіцца далейшае расследаванне.

Акрамя таго, падчас працы па крымінальнай справе выяўлены аналагічныя факты незаконнага набывання валюты замежнымі гра-

■ Меркаванне

ПАДАТАК З ДАРМАЕДАЎ: ЗА і СУПРАЦЬ

Прапанова абкласці пошлінай грамадзян, якія не працуюць і не плаціць падаткаў, але з’яўляюцца спажывацямі сацыяльных паслуг, выклікала шырокі рэзананс. Сёння мы публікуем дзве думкі па гэты конт.

ЗА, АЛЕ...

Алег ЛЕУШУНОЎ, член Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь:

— У Палату прадстаўнікоў такі законапраект не паступаў. Калі ён паступіць, мы будзем вывучаць гэтае пытанне. Асабіста я буду разглядаць яго з пазіцыі, каб не парушаліся правы грамадзян. І яшчэ: калі такі закон будзе прыняты, ён павінен быць працоўным, г.зн. калі ён з’явіцца, а выканацца не будзе, то ніякай рацыі прымаць яго няма. Значыць, трэба будзе распрацаваць дзейсны механізм яго рэалізацыі.

Пакуль што, паўтаруся, я гэтага законапраекта не бачыў. Але, улічваючы тое, што ў грамадстве вядуцца размовы пра яго, я магу выказаць сваю пазіцыю па гэтым пытанні.

Я лічу, што лобыі грамадзянін, які пражывае ў той ці іншай дзяржаве, павінен удзельнічаць у жыцці грамадства, фарміраваць сацыяльны кошык і г.д. Кожны працяздолны грамадзянін павінен плаціць падаткі, бо гэта асноўны складнік нашага бюджэту. Таму ўсе мы, карыстаючыся дзяржаўнымі выгодамі, павінны ўносіць паслыны ўклад у іх фарміраванне.

Але трэба прапрацаваць падыходы. Ёсць розныя катэгорыі насельніцтва. Напрыклад, хатнія гаспадыні. Мая пазіцыя: калі муж зарабляе дастаткова для таго, каб яго жонка выхоўвала дзяцей і не працавала, то ён ужо выплачвае адпаведныя падаткі.

Акрамя таго, сёння мы гаворым аб катэгорыі грамадзян (і тут гадгаваюцца розныя лічбы) — недзе пра 445-470 тысяч працяздолных людзей, якія не плаціць падаткаў. Але, з другога боку, яны ездзяць на грамадскім транспарце або на асабістай машыне — па дарогах, якія рамантуе дзяржава. Паслугі ЖКГ таксама аплачваюць не цалкам — іх аплату, як мы ведаем, часткова бярэ на сябе ўсё тая ж дзяржава. Ці ўзяць вулічныя асвятленне або дзіцячыя сады, дзе бацькі аплачваюць толькі мізэрную частку выдаткаў; або гарадскі транспарт, што таксама датуецца дзяржавай... Чаму хтосьці павінен уносіць частку заробленых грошаў у выкладзе падаткаў па функцыянаванне ўсіх сацыяльных інстытутаў, а хтосьці — не, пры гэтым карыстаючыся імі?

Але як распрацаваць механізм капытанна такога падатку? Як выявіць такія катэгорыі грамадзян, які спягнаць з іх грошы? Пры гэтым трэба ўлічваць магчымасці такіх людзей, стан іх здароўя, даходы і г.д. Падыходы да розных слабў насельніцтва, розных катэгорыі людзей павінны быць розныя. І называць гэты падатак падаткам з дармаедаў, на мой погляд, не зусім карэктна. У нас жа афіцыйных беспрацоўных вельмі мала, усяго дзесьці 0,5% ад колькасці эканамічна актыўнага насельніцтва...

СУПРАЦЬ

Леанід КОЗІК, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі:

— Статыстыка сведчыць, што ў нас афіцыйна беспрацоўнымі з’яўляюцца 0,5 % эканамічна актыўнага насельніцтва. Але афіцыйна беспрацоўнымі — гэта людзі, зарэгістраваныя ў органах па працы і занятасці, якія чакаюць зручнаю для сябе працу. Напрыклад, возьмем выкладчыка замежнай мовы. Яму прапаноўваюць працу ў школе, а ён кажа: «Не, я хачу выкладаць у ВНУ». І чакае, пакуль там вызваліцца месца... Але ж гэта не дармаеды. Яны атрымліваюць хоць маленькую, але дапамогу па беспрацоўі. А хто тады дармаеды? Заканадаўча гэта не замацавана, я такога тэрміну не бачыў. Ёсць тыя, хто п’юць на працы. Але гэта не дармаеды, Яны ўсё ж працуюць. Напэўна, ёсць і такія, хто бадзьецца па кутак. Але як іх выявіць? І, думаю, шмат сродкаў з іх не збярэш. Раз яны не працуюць, то што з іх возьмеш?

Дзяржава павінна прыдумаць, як з імі змагацца і што рабіць, але гэта будзе не падатак. А калі дзяржава лічыць, што ў нас ёсць дармаеды, дык няхай вызначыць іх заканадаўча. Напрыклад, які раней было ў Савецкім Саюзе: 6 месяцаў не працуеш — значыць, дармаед.

Я разумею, хто тут маецца на ўвазе: так званыя «чаўнакі», якія такім чынам зарабляюць, або асобы, якія працуюць неафіцыйна. Але тады дзяржава павінна растлумачыць, чаму гэтага нельга рабіць, і дэклараваць, што гэта дармаеды. І людзі перагледзяць сваю пазіцыю. Што тычыцца тых, хто з’ехаў працаваць за мяжу, то мы ўсе сёння гаворым аб адкрытым рынку працы. Да таго ж — за што павінен плаціць такі чалавек? За квіток на цягнік ён заплаціў... Наконт лярчэння: як ён паедзе сюды лярчыцца, калі яны кожны дзень трэба хадзіць на працу? Што ж да яго сям’і, то жонка, хутчэй за ўсё, недзе працуе і мае праца на бясплатнае лярчэнне.

Да таго ж мы падпісалі з Расіяй пагадненне аб пазбягненні падвойнага падаткаабкладання... Таму ўсё ў межах прававога поля. Так што гэта вельмі складанае пытанне.

Запісала Святлана БУСЬКО

■

НА ТРАЛЕЙБУСЕ — АД ХАТНЯГА ГВАЛТУ

Незвычайную акцыю правалі супрацоўнікі сацыяльнага крызіснага цэнтра для жанчын разам з валанцёрамі з універсітэта ім. А. Куляшова ў Магілёве.

На гэтым тыдні ў жыхароў і гасцей абласнога цэнтра была магчымасць праехацца бясплатна на тралейбусе без рызыкі трапіць у рады зайцаў. Упрыгожана паветранымі шарамі і плакатамі электрамашына з 11 да 15 гадзін курсавала па маршруце № 2. Пасажыраў частавалі цукеркамі і распавядалі ім аб міжнароднай акцыі «16 дзён без гвалту». Яны маглі пагутарыць са спецыялістамі крызіснага цэнтра, атрымаць інфармацыіны буклет і квіток з нумарам гарачай лініі для пацярпелых ад хатняга гвалту.

Па інфармацыі крызіснага цэнтра, падчас акцыі каля 500 чалавек даведаліся, што існуе такі праект, які дапамагае жанчынам і дзецям, што апынуліся ў цяжкім становішчы. Да псіхалагаў звярталіся нават ахвяры хатняга гвалту, якія не ведалі, што існуе такая дапамога.

Як паведаміў начальнік службы руху магілёўскага прадпрыемства «Гарэлектратранспарт» Аляксандр Кузін, нягледзячы на тое, што падобныя акцыі патрабуюць дадатковых затрат, яны вельмі карысныя і патрэбныя для насельніцтва. «І калі да нас звяртаюцца з просьбай падтрымаць той ці іншы сацыяльны праект, мы заўсёды ідзём насустрач», — адзначае ён.

Налі ЗІГУЛЯ.

КАНТРАБАНДНЫЯ РЭНТГЕНАПАРАТЫ

На пункт мытнага афармлення «Варшаўскі мост» прыбыў аўтамабіль з Германіі, якім кіраваў непрацуючы расіянін.

Калі правалі догляд машыны, то пад сумкамі з асабістымі рэчамі знайшлі два незарэкараваныя рэнтгенаўскія апараты коштам прыкладна 200 мільёнаў рублёў. А тавары коштам звыш 1500 еўра, якія ўвоззіцца на тэрыторыю Мытнага саюза, падлагаюць дэкларацыі. Таму кантрабанднае медыцынскае абсталяванне канфіскавана да рашэння суда.

Яна СВЕТАВА

■

Каця ІЎЛІЕВА:

«ЗАЎСЁДЫ КАЖУ ТОЛЬКІ ТОЕ, ШТО ДУМАЮ»

Шчырасць, адкрытасць і самакрытыка — пазіцыя Каці Іўліевай у эфіры радыё «Мір», у асабістым жыцці і на сцэне, дзе яна выступае як Каця Оўшэн. Музыка — яе стыхія, датычыцца гэта дзённага трохгадзіннага «Міравога эфіру», вярчэння праграмы па пятніцах і суботах «Міравая танцадлога» або выступленняў, нават калі гэта рэпетыцыя дома, якую чуюць толькі суседзі. Мы сустрэкаемся з Кацяй пасля дзённага эфіру. Я з першай хвіліны адчуваю яе пазітыў. Здаецца, нібыта яна забегла павітацца і зараз зноў «паляціць» па справах. Акідваю вокам суразмоўцу і чамусьці ўзняе думка: нешта не так?... Аказваецца, дзячына проста перафарбавала валасы... Вось яно, пацвярджэнне схільнасці да эксперыментаў.

— **Адчуваеце перамены з новым колерам валасоў?**

— Копер кардынальна змяняе адчужанні і ўспрымання цэбе інымі. Людзі з цёмнымі валасамі атаясамліваюцца з сур'эзнасцю, хаця ўнутрана я застаюся такой, як і была раней: лёгкай, актыўнай і пазітыўнай. Пра сур'эзныя рэчы я, безумоўна, задумваюся, бо ёсць імкненне да перамен у жыцці. Так заўсёды адбываецца, што чалавек, змяняючы нешта ў знешнасці, натуральна настройваецца на нешта новае. І мне гэта імпануе.

— **У якіх жа сферах чакаць перамен?**

— Яны будуць усюды: як у асабістым жыцці, так і ў творчай сферы. Аднак, калі гаварыцца пра радыё, то, думаю, тут кардынальных перамен не падобачыцца. Бо я імкнуся ўвесць час здзіўляць нечым сваю аўдыторыю, штодзённа працаваць над памылкамі і рухацца далей. Раскрывае сакрэты пакуль што не хацелася б.

— **Атрымліваецца, усё ж даводзілася сутыкацца са стэрэатыпамі пра бландзінак?**

— Са зменай колеру валасоў я на сабе адчула: людзі вакол сталі ўспрымаць мяне па-іншаму. Раней даводзілася пастаянна даказваць, што на вынік майё працы знешнасць не ўплывае. Не заўсёды ўдавалася адразу пераканаць. А зараз, мне здаецца, у гэтым сэнсе стала значна прасцей. Кардынальна перафарбоўвацца не стала, бо мне блізкая цёплая гама, я і ўнутры такая ж. Упускаю ў сваё жыццё ўсё, нават калі даводзіцца наступнае на граблі. У гэтым мая іонасць. Што б я ні рабіла, імкнуся рабіць шчыра. Я нават заўсёды кажу толькі тое, што думаю. Разумео, што людзям сказанае можа не падабацца ці яны мяне напружана зразумоюць. Але крывадушнасць на мяне.

— **Якія якасці вы цэніце ў стаўленні людзей да вас?**

— Перш за ўсё — павагу. Прычым гэта датычыцца любой сітуацыі ў жыцці. Мне важна таксама, каб людзі ўмелі адэкватна рэагаваць і ацэньваць. Часам сустрэкаеш на сваім шляху і тых,

хто, прыкрываючыся добрымі намерамі, можа парушыць твае планы. Таму добра, калі чалавек умее ацэньваць у іншых перспектыву. Я нармальна стаўлюся да крытыкі, парад і рэкамендацый. Калі выказваюцца канструктыўныя заўвагі, спрабую перагледзець сітуацыю, змяніць яе ў лепшы бок. Усе ж мы не ідэальныя. Словам, «мае» людзі — шчырыя, праўдзівыя і ў нечым самакрытычныя.

— **Якія недахопы ёсць у вас?**

— Я вельмі няўсцвяляю і нецярплівая. Кожны раз, калі гэтыя якасці праўляюцца ўва мне, імкнуся іх перамагчы. Напрыклад, бывае так: адкладваеш нейкую справу ўвесь час, а потым у апошні момант садзішся і ўсё робіш. І вось у такіх сітуацыях да позняй ночы сядзіш, але даводзіць распачаць да канца. Мая адказнасць перакрывае гэты недаход. Таксама я вельмі хутка ўскіпаю. Але, калі пачынаю заўважаць у сваіх паводзінах такія адценні то адразу ж імкнуся думаць рацыянальна. Супакойваю сябе і спыняюся, альбо тактоўна пераходжу на іншую тэму. Мне здаецца, сваю ролю адыгрывае яшчэ і тое, што па знаку задзякя я Шалі. Таму не абыходзіцца без настойліваасці і ўпартасці. Прытым, я ніколі не буду спрачацца да апошняга, калі на сто працэнтаў не ўпэўнена ў сваёй сплушнасці.

— **Для раўнавагі вам што патрабуецца?**

— Для мяне па жыцці не характэрны баланс. Я знаходжуся пастаянна ў руху, дзе вышэйня змяняецца прыямыленнем. Хоць людзі ў большасці сваёй імкнуча да балансу, у майм выпадку няма жадання яго дасягнуць, бо мне не цікава плыць

па цячэнні. Раўнавага для мяне мае значэнне хіба што ў асабістым жыцці, а ў творчасці м мой рухае супярэчлівасць.

— **Вы сёння можаце сказаць, што займаецеся любімай справай?**

— У гэтым плане я самы шчаслівы чалавек, бо маю магчымасць займацца тым, што мне вельмі падабаецца. Я працую дыджэем на радыё, сама стварою музыку. Такі сабе двойны прыліў драйву. Узьць, напрыклад, праект «Міравая танцадлога». Там я кожны тыдзень адсочваю навінкі ў свеце музыкі. Калі казаць пра мой сольны праект Каця Оўшэн, дзе я пішу музыку і выконваю яе, то тут ёсць да чаго імкнуча. Але галоўнае — што мая сфера дзейнасці прыносіць задавальненне і хочацца ўвесць час нешта прыдумляць і развівацца.

— **Як трапілі на радыё «Мір»?**

— Гэта быў перыяд пераходу з аднаго месца працы на іншае. Нармальна практыка сярод дыджэяў. Мне патэлефанавалі, я прайшла гутарку і цяпер працую тут. Таму, можна сказаць, радыё само знайшло мяне.

— **А наогул калі-небудзь марылі працаваць на радыё?**

— У дзяцінстве не было жадання стаць дыджэем ці радыёведучай. Па волю выпадку я трапіла ў гэтую нішу. Я скончыла Універсітэт культуры па спецыяльнасці «Рэжысура святаў». Аднойчы мне патэлефанавалі аднакурснік і прапанаваў наспрабавачь сябе ў амплуа радыёведучай. На той момант я была на адпрацоўцы ў адміністрацыі Цэнтральнага раёна Мінска ў аддзеле культуры. Толькі ўзяце: офіс — паперы, дакументацыя — для творчага чалавека нялёгкае выпрабаванне (зрэшты,

вопыт усё ж такі набыла там карысны). Таму перавесціся на радыё было ўдачай. Шчыра прызнаюся, першыя месяцы ўвесь эфір раслісвала на паперы. Адыходзіць ад пралісаных тэкстаў дазваляла сабе хіба што ў віншаваннях... Паверце, працаваць даводзілася не менш чым тым, хто марыць пра радыё ўсё жыццё. Да прыходу на радыё «Мір» я папрацавала на розных радыёстанцыях і вядучай, і нават на пасадзе праграмнага дырэктара. І вось цяпер я ўжо 1,5 года тут.

— **Што важна ўлічваць чалавеку, які хоча быць радыёдыджэем?**

— Адзін з галоўных пунктаў — добра разбірацца ў сучаснай музыцы. І не мае значэння, хто займаецца плей-лістом: ты ці музычны рэдактар. Таксама важна ўмець кіраваць эфірным працэсам. Я, напрыклад, ад працы «за пультам» атрымліваю проста каласальнае задавальненне. Спадзяюся, і аўдыторыі яно перадаецца. Наогул, трэба быць у курсе ўсяго, што адбываецца ў свеце. Дыджэй павінен умець дзяліцца сваім жыццёвым вопытам, каб да месца пажартаваць у праграме альбо раскажаць нейкае здарэнне з жыцця, якое прымусіць слухача задумацца. Таму дзелішся з аўдыторыяй пачуццямі, то гэта вас збліжае. Самае галоўнае — быць пры любых умовах самім сабой, бо гульня на публіку лёгка распазнаецца і ў нейкім сэнсе нават адштурхоўвае.

— **Праца ў эфіры патрабуе немалых эмацыянальных затрат. Як аднаўляецеся?**

У эфіры усё любію рабіць самастойна. Бо лічу, я лепш адчуваю свой настрой, месцы, калі трэба выводзіць сябе ў эфір. Гэта ж часам літаральна долі секунды, а на ўспрыманні адлюстроўваецца. Таму за ўсё — ад звыдзнення трэкаў і да выпуску навін — мне хочацца адказваць самай. Засяроджанае на працэсе, як вы заўважылі, патрабуе ў тым ліку і эмацыянальных выдаткаў. Бывае так, што пасля праграмы я яшчэ па дарозе дадому працягваю адчуваць тэмперыт мінулага эфіру. У мяне няма такога, каб я выйшла і разняволілася. Толькі недзе праз гадзіну я больш-менш супакойваюся. Каб аднавіцца, мне трэба нейкі час проста памаўчаць. Так я настройваюся на далейшыя дзённы і планы на дзень.

— **У дзяцінстве вы марылі быць знакамітай. Уяўленне аб папулярнасці спраўдзілася?**

Да папулярнасці стаўлюся вельмі спакойна. Не магу сказаць, быццам дасягнула нейкіх вышынь, каб лічыць сябе «зоркай». У дзяцінстве ж марыла, як і многія пра тое, каб кветкі дарылі, аўтографы бралі... А з узрастаннем па-іншаму ўспрымаеш поспех. Папулярнасць любімай цаной мяне не цікавіць. Сёння мне хочацца працаваць на ўзроўні і адчуваць аддачу аўдыторыі!

Алена ДРАПКО.

Р.С. «Міравы эфір з Кацяй Іўліевай» слухайце з панядзелка па пятніцу з 10:00 да 13:00 на радыё «Мір». Анонс перадач, а таксама навіны глядзіце на radiomir.by.

■ Перадсвяточнае «меню»

ТАК І З'ЕЎ БЫ!

АТН накрыве стол «у савецкім стылі»

Што агульнага паміж рыжскімі шпротамі і селядцом івасі, «Савецкім шампанскім» і «Кіеўскім» тортам, плаўленым сырком «Дружба», шкаладам «Алёнка» і марозівам за 20 калеек? Усё гэта — харчовыя сімвалы Савецкага Саюза, якія займалі пачэснае месца ў святочным і паўсядзённым меню мільёнаў грамадзян вялікай краіны...

біць 10-серыйны цыкл пад агульнай назвай «Гастронам» — пра вядомыя калісцы прадуктовыя савецкай брэндзі і пра тое, што ад іх засталася цяпер.

Да пытання тэлевізійных падшылі грунтоўна: над праектам працавалі выключна аўтары, старэйшыя за 30 гадоў, што сапраўды паспелі ў дзяцінстве зведаць смак «савецкіх» прадуктаў. А здымкі вяліся амаль паўгода на тэрыторыі некалькіх краін — Расіі, Беларусі, Украіны, Латвіі і нават Германіі, дзе, як высветлілася, на аснове натуральнага рыслінгу выраблялі сапраўднае «Савецкае шампанскае». Няма намагацца давацца прыкладзі і для таго, каб знайсці для здымак аўтэнтычныя рэчы — напрыклад, вагі савецкага часу.

— Людзі дапытлівыя, у прычыне, зольшыха недзе чулі або чыталі пра ўсе гэтыя факты, — заўважае Кірыл Казакоў, які выступае ў якасці вядучага

«Лёсу гігантаў-2». — Але мы і не прэтэндуюм на сенсацыйны адкрыцц і не сцвярджаем, што вырабленыя па савецкіх рэцэптах прадукты — найсмачнейшыя ў свеце. Задумка была зусім іншая: напярэдадні Новага года сабраць глядачоў каля тэлевізараў і «смачна», цікава распавесці пра улюбёныя прадукты з іх дзяцінства ці маладосці.

Навошта ў «Доктарскую» каўбасу дадавалі салетру, ці праўда, што шпроты ў бляшанку ўкладваюцца ўручную, якой «пароды» насамрэч селядзец івасі і з кім судзілася ўжо дарослая геранія шкакадакі «Алёнка»? Пра ўсё гэта і не толькі — у перадсвяточным меню ад АТН. Пачнецца тэлевізійная дэгустацыя з шампанскага, а завершыцца, як заведзена, дэсертам — «Кіеўскім» тортам.

Калі: з 16 снежня па буднях. Дзе: «Беларусь 1».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК

■ Факт

ПАД ГУКІ КЛАВЕСІНА

Музей гісторыі Магілёва вырашыў адродзіць традыцыю правядзення музычных салонаў

— Гэта стане цікавым суправаджэннем тых экскурсій, якія адбываюцца ў нас у музеі, — распавяў яго дырэктар Аляксей Бацюкоў. — Калісьці мы арганізавалі калядныя святы для дзяцей у старадаўніх традыцыях, і гэта было таксама цікава. Калі новы праект прыйдзецца даспадобы жыхарам горада, ён стане пастаянным.

Напярэдадні навагодняга свят, 28 снежня, у ратушы выступілі міноскі ансамбль старадаўняй музыкі «Кантабіле». У яго выкананні прагучаць музычныя творы Агінеска, Казлоўскага і іншых кампазітараў XVII—XIX стагоддзяў. Музыканты сыграюць на флейце, скрыпцы, віяланчэлі і клавесіне, які нядарна набыў музей. Наведвальнікаў таксама чакае прыгожае тэ-

атрылізаванае прадстаўленне. Што датычыцца кошту білета, то ён сімвалічны — 45 тысяч рублёў.

Дарэчы, гэта не адзінае, чым можа зацікавіць музей магіляўчан і гасцей горада. Сёлета ён набыў вельмі шмат мастацкіх работ, сярод якіх — габелен з выявай анёла, які трымае герб Магілёва (прывілея Магілёву на магдэбургскае права). Тут захоўваюцца адзінае ў краіне выданне Статута Княства Літоўскага, надрукаванага ў 1594—1595 гг. у Вілні Пятром Мсціслаўцам на грошы магнэўскіх купцоў Мамонічаў. Музей выкупіў яго пры дапамозе спонсараў і жыхароў горада за 45 тысяч долараў. Да канца года ў музей завершыцца стварэнне пастаяннай экспазіцыі «Магілёў эпохі магдэбургскага права».

Нэлі ЗІГУЛЯ

Працягваецца падпіска на «Звязду» на I квартал і I паўгоддзе 2014 года!

Шаноўныя сябры!

Падпіска на газету можна ў любым аддзяленні паштовай сувязі; з дапамогай аплата-даведачнага тэрміналу РУП «Бел-

пашта»; праз сістэму «інтэрнэт-падпіска» на сайце www.belpost.by; у кіёсках «Белсаюздрука»; у паштальёнах.

Падпіска, дарэчы, можа стаць добрым калядным падарункам для вашых родных і блізкіх, для вашых сяброў.

ПАНЯДЗЕЛАК, 16 СНЕЖНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.00 Навіны.
7.05, 8.05 Дэлавое жыццё.
7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона Х.
9.10 У цэнтры ўвагі.
10.00 Мюзікл «Новыя прыгоды Аладзіна».
10.15 Форум.
11.25 Журналісцкае распедаванне.
15.55 Заўтра — гэта мы!
16.25 Усё як трэба!
16.50 Камедыя «Зігзаг удачы».
19.20 Арэна.
19.55 Форум.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «Сваты-6».
22.55 «Лёс гігантаў». Савецкае шампанскае.
23.30 Актуальнае інтэрв'ю.
0.15 Дзень спорту.
0.30 Камедыя «Астэрскі Абелькіс на Алімпійскіх гульнях».

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца.
9.00, 21.20 Тэлебарометр.
9.05, 17.55 Серыял «Я — це лахуёйнік».
10.10 Навіны надвор'я.
10.50, 23.40 Серыял «Сустрэчная паласа». 1-я серыя.
12.15 «Пад грыфам «Вядомы»».
12.55 Баявік «Піраты XX стагоддзя».
14.35 Камедыя «Маленькая чорная кніжка».
16.40 Беларускае часіска.
18.55 Серыял «Апостал».
1-я і 2-я серыі.

3 БЕЛАРУСЬ 3

7.30 «Дабранарак».
8.00, 12.10, 18.35, 23.55 «Калейдаскоп».
8.05, 12.15, 18.45, 0.00 «Галасы з мінулага».
8.15, 12.20, 0.05 «Год у гісторыі».
8.25 «Цуды прыроды».
9.00 «Слушкі паясы. Тайныя знакі». Дак. фільм.
9.35, 22.15 Серыял «Замак».
10.20, 21.50 «Дыя@блог».
«Пра мову».
10.45 «Прыватнае жыццё Пятра Вінаградва». Маст. фільм.
12.35, 23.30 «Святло далёкай зоркі». Памяці Івана Восіпавіча Ахрэмычыка.
13.05, 23.00 «Аўтограф».
13.35 «Міхаіл Пташук». Дак. фільм.
13.55 «Правінцыя Хэйлуңцзян КНР — чароўны багаты краі». Дак. фільм.
14.20 «Родная песні ваявода». Ігар Палівода.
14.45 «Карані».
15.15 «Рыфмеецка з любоўю». Маст. фільм.
17.00 «Наперад у мінулае».
17.25 «Правінцыя Хэйлуңцзян гордаеся прамысловасці Кітая». Дак. фільм.
17.40 «Колас». Кароткаметражны фільм.
18.10 «Скарбніца Берасцейшчыны».
18.55 «Дзяцінства Горкага». Маст. фільм.
20.30 Калыханка.
20.50 «Лясныя арэлі». Маст. фільм.

4 БЕЛАРУСЬ 4

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

5 БЕЛАРУСЬ 5

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

6 БЕЛАРУСЬ 6

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

7 БЕЛАРУСЬ 7

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

8 БЕЛАРУСЬ 8

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

9 БЕЛАРУСЬ 9

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

10 БЕЛАРУСЬ 10

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

11 БЕЛАРУСЬ 11

8.00 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Норвіч» — «Суонсі».
9.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі.

АЎТОРАК, 17 СНЕЖНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь! 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.05 Навіны.

7.05, 8.05 Дзелавое жыццё. 7.10, 8.10, 19.40, 23.45 Зона Х. 9.10, 17.35 **Серыял «Сэрца Мары»**.

10.05, 19.55 **Серыял «Такое звычайнае жыццё»**. 11.05 Дак. серыял «Містычны гісторыі». 12.10, 14.55 Evrovision. Без каментарыяў. 12.15 Дзень у вялікім горадзе. 13.25 Нашы. 13.40, 21.45 **Серыял «Сва-ты-6»**. 15.15, 18.40 Навіны рэгіёна. 15.25, 0.35 **Серыял «Джамейка»**. 16.25 Арэна. 16.45 Ток-шоу «Здароўе». 19.20, 23.25 Сфера інтэр-саў. 21.00 Панарама. 22.55 «Лёс гігантаў». Плаўныя ны сырок. 0.20 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца. 9.00, 21.20 Тэлебарометр. 9.05, 17.55 **Серыял «Я — це-лаахоўнік»**. 10.15 Рэпэрцёр «Беларускай часінкі». 11.15, 23.45 **Серыял «Су-стрэчная паласа»**. 12.25, 18.55 **Серыял «Апос-тал»**. 14.20, 21.30 **Серыял «Інтэр-ны»**. 15.35, 22.40 **Серыял «Рэаль-ныя хлопцы»**.

9.00 Авертайм. 9.30 Хакей. КХЛ. «Дынама» (Мінск) — «Дынама» (Маск-ва). 11.25 Футбол. Чэмпіятат Англі. Прэм’ер-ліга. «Хал Сіці» — «Сток Сіці». 13.20 Тэніс. Пекін. А. Петка-віч — В. Азаранка. 15.15 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Шэхціёр» (Данець). 17.05 Футбол. Ліга чэмпіё-наў УЕФА. «Галатасарай» — «Ювентус». 19.55 Баскетбол. Кубак вы-клік. «Сальнюк» (Венгрыя) — «Цмокі-Мінск». 21.50 Футбол. Ліга чэмпіё-наў УЕФА. 2012/2013. Фінал «Барусія Дортмунд» — «Ба-варыя». 0.10 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.

АНТ

6.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны. 6.05 «Наша раніца». 9.05 «Жыць здарова!». 10.25 «Кантрольная закуп-ка». 11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 Навіны спорту. 11.10 **Серыял «Закрытая школа»**. 12.10 «Яны і мы». 13.10 «Добрага здаровейка!». 13.55 «Модны прыгавор». 15.00 «Сам-насам з усімі». 16.15 «Зразумець. Дара-ваць». 16.55 «Давай пажнімся!». 18.20 «Наша Белараша». 18.50 «Няхай гавораць». 20.00 Час. 21.05 **Серыял «Адліга»**. 23.35 «Вячэрні Ургант». 0.15 **Камедыя «Вячэра з прыдуркамі»**. 2.25 Начныя навіны.

СЕРАДА, 18 СНЕЖНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь! 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.00 Навіны. 7.05, 8.05 Дзелавое жыццё. 7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона Х. 9.10, 17.25 **Серыял «Сэрца Мары»**. 10.05, 19.55 **Серыял «Такое звычайнае жыццё»**. 11.05 Дак. серыял «Містычны гісторыі». 12.10, 14.55, 18.35 Evrovision. Без каментарыяў. 12.15 Дзень у вялікім гора-дзе. 13.25 Нашы. 13.40, 21.45 **Серыял «Сва-ты-6»**. 15.15, 18.40 Навіны рэгіёна. 15.25, 0.30 **Серыял «Джамейка»**. 16.30 Зямельнае пытанне. 17.00 БеларусьLIFE. 19.20 Спецыяльны рэпар-таж. 21.00 Панарама. 22.55 «Лёс гігантаў». Пламбір з 20 калек. 23.30 Актуальнае інтэрв’ю. 0.15 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца. 9.00, 21.20 Тэлебарометр. 9.05, 17.55 **Серыял «Я — це-лаахоўнік»**. 10.15 Цудоўная сямёрка. Дру-гі эпіод. Сігурнае катанне. 11.05, 23.50 **Серыял «Су-стрэчная паласа»**. 12.15, 18.55 **Серыял «Апос-тал»**. 14.20, 21.35 **Серыял «Інтэр-ны»**. 15.30, 22.45 **Серыял «Рэаль-ныя хлопцы»**. 16.40 Беларуская часінка. 21.25 Спортлатэ 5 з 36. 21.30 КЕНО.

ЧАЦВЕР, 19 СНЕЖНЯ

1 БЕЛАРУСЬ 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь! 7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.10 Навіны. 7.05, 8.05 Дзелавое жыццё. 7.10, 8.10, 19.40, 23.50 Зона Х. 8.45 Слова Мітрапаліта Філарэта на Дзень Свяціцеля Мікалая Цудатворцы. 9.10, 17.30 **Серыял «Сэрца Мары»**. 10.05, 19.55 **Серыял «Такое звычайнае жыццё»**. 11.00 Дак. серыял «Містычны гісторыі». 12.10, 14.55, 18.35 Evrovision. Без каментарыяў. 12.15 Дзень у вялікім гора-дзе. 13.25 Нашы. 13.40, 21.45 **Серыял «Сва-ты-6»**. 15.15, 18.40 Навіны рэгіёна. 15.25, 0.35 **Серыял «Джамейка»**. 16.25 Карынка перадач. 17.00 Тайны следства. 19.20, 23.30 Актуальнае інтэр-в’ю. 21.00 Панарама. 22.55 «Лёс гігантаў». Рыбны дзень. 0.25 Дзень спорту.

2 БЕЛАРУСЬ 2

7.00 Раніца. 9.00, 21.20 Тэлебарометр. 9.05, 17.55 **Серыял «Я — це-лаахоўнік»**. 10.15 Вышэй чым дах. 11.00, 23.45 **Серыял «Су-стрэчная паласа»**. 12.15, 18.55 **Серыял «Апос-тал»**. 14.20, 21.30 **Серыял «Інтэр-ны»**. 15.30, 22.40 **Серыял «Рэаль-ныя хлопцы»**.

БЕЛАРУСЬ 5

8.00 Футбол. Ліга Еўропы УЕФА. «ПСВ» — «Чарнамо-рац» (Адэса).

СТБ

23.00 **Серыял «Забіць змея»**.

0.50 Маст. фільм «Незабуд-кі».

БЕЛАРУСЬ РТР—БЕЛАРУСЬ

7.00 «Раніца Расіі». 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі. 11.30 «Прамы эфір». 12.40 **Серыял «Дзяткыўнае агенства «Іван ды Мар’я»**. 13.50, 16.50, 19.50, 0.35 Наві-ны — Беларусь. 14.30 Ток-шоу «1000 дробя-зю». 15.10 Ток-шоу «Пра самае га-лоўнае». 15.55 «Асаблівы выпадак». 17.10 **Серыял «Гаспадыня майго лесу»**. 18.05 **Серыял «Тайны ін-стытута высакародных дзяўчат»**. 18.55, 20.40 **Серыял «Сва-ты-6»**. 21.45 **Серыял «Берагі маёй мары»**. 23.35 **Серыял «Тайны след-ства»**. 0.45 «Стварцы моштра. Са-вецкія франкенштэйны».

НТБ—БЕЛАРУСЬ

6.00 «НТБ раніцай». 8.40, 10.20 **Серыял «Вяртан-не Муктара»**. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сён-ня. 11.00 «Да суда». 11.55, 13.25 «Суд прысяж-ных». 14.25 «Справа ўрачоў». 15.10 «Справа густу». 15.40, 18.35 Агляд. Надзвы-чайнае здарэнне. 16.25 «Пракурорская пра-верка». 17.40 Ток-шоу «Гаворым і па-казваем». 19.35 **Серыял «Гаруноў»**. 23.10 Сёння. Вынікі. 23.35 **Серыял «Шахта»**.

8 КАНАЛ

7.00, 12.25, 19.10, 21.05, 23.40 «Надвор’е».

7.05, 16.00 **Мультыпарад. Се-рыял «Сябры Анёлаў»**. 7.20, 14.20 **Серыял «Цудоў-нае стагоддзе»**. 9.00, 17.40 **Серыял «Касл»**. 10.30 «Кульнарныя парадзі». 11.00, 19.15 **Серыял «Ваен-ны шпіталь»**. 12.30 **Камедыя «Любоўны напой № 9»**. 13.15 «Золата маўчання». 16.35 «Кінаблэкнот». 16.45 **Серыял «Гімнасткі»**. 20.50 «Вечарніца». 21.10 **Баявік «Кантрабан-да»**. 23.10 Ток-шоу «Бульбокс».

ВТБ

6.00, 1.00 «PLAY». 8.00, 14.00, 18.00 Скetch-шоу «6 кадраў». 9.30, 17.30 «С.У.П.». 9.00, 20.00 **Серыял «Два бацькі і два сыны»**. 10.00, 19.00 **Серыял «Вась-мідзясятты»**. 11.00, 22.20 **Серыял «Мар-гоша»**. 12.00, 21.10 **Серыял «Мала-дзёжка»**. 13.00, 16.30 Скetch-шоу «Анек-доты».

13.30, 17.00 Скetch-шоу «Адна за ўсіх». 14.30, 23.30 «Аўташкола». 15.00 **Серыял «Крамлёўскія курсанты»**. 16.00, 18.30 Скetch-шоу «Да-еш моладзь». 0.00 «Дарожныя войны». 0.30 «Ч.П?».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныюс». 9.00, 14.40, 18.30, 22.30 Наві-ны культуры. 9.15 «Нагладальнік». 10.15, 22.50 **Маст. фільм «Цень сумнення»**. 12.05 Дак. фільм «Андрэіч». 12.35 «Пятая вымярэнне». 13.05 Дак. фільм «Ён яшчэ не найраваў. Леў Дураў». 13.45, 0.55 **Серыял «Сямна-цаць імгненныя вясны»**. 14.50, 19.45 Дак. серыял «Су-свет Стывена Хокінга».

11.00, 19.15 **Серыял «Ваен-ны шпіталь»**. 12.30 **Трылер «Вайна све-таў»**. 16.15 «Золата маўчання». 16.45 **Серыял «Гімнасткі»**. 20.50 «Вечарніца». 21.10 **Драма «Дом лятучых кінжалаў»**. 23.25 «Кінаблэкнот».

БЕ

6.00, 1.00 «PLAY». 8.00, 14.00, 18.00 Скetch-шоу «6 кадраў». 8.30, 17.30 «С.У.П.». 9.00, 20.00 **Серыял «Два бацькі і два сыны»**. 10.00, 19.00 **Серыял «Вась-мідзясятты»**. 11.00, 22.20 **Серыял «Мар-гоша»**. 12.00, 21.10 **Серыял «Мала-дзёжка»**. 13.00, 16.30 Скetch-шоу «Анек-доты».

13.30, 17.00 Скetch-шоу «Адна за ўсіх». 14.30, 23.30 «Аўташкола». 15.00 **Серыял «Крамлёўскія курсанты»**. 16.00, 18.30 Скetch-шоу «Да-еш моладзь». 0.00 «Дарожныя войны». 0.30 «Ч.П?».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныюс». 9.00, 14.40, 18.30, 22.30 Наві-ны культуры. 9.15 «Нагладальнік». 10.15, 22.50 **Маст. фільм «Вяроўка»**. 11.40 «Сусветныя скарбы культуры». 11.55 «Уладзімір Ляпко. Лю-боў да ўсіх». 12.35 «Красуйся, горад Пят-роў!». Дойлід Гаўрыіл Бара-ноўскі. 13.00 «Тэатральны летаніс». Леанід Браўнаяў. 13.45, 0.55 **Серыял «Сямна-цаць імгненныя вясны»**. 14.50, 19.45 Дак. серыял «Су-свет Стывена Хокінга».

7.20, 14.20 **Серыял «Цудоў-нае стагоддзе»**. 9.00, 17.40 **Серыял «Касл»**. 10.30 «Сяргей Астроўскі — неверагоднае магія». 11.00, 19.15 **Серыял «Ваен-ны шпіталь»**. 12.30 **Камедыя «Лопя»**. 16.15 «Мой любімы гадава-нец». 16.45 **Серыял «Гімнасткі»**. 20.50 «Вечарніца». 21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах». 21.20 **Трылер «Код доступу»**. 23.10 Ток-шоу «Бульбокс».

БЕ

6.00, 1.00 «PLAY». 8.00, 14.00, 18.00, 19.30 Скetch-шоу «6 кадраў». 9.30, 17.30 «С.У.П.». 9.00, 20.00 **Серыял «Два бацькі і два сыны»**. 10.00, 19.00 **Серыял «Вась-мідзясятты»**. 11.00, 22.20 **Серыял «Мар-гоша»**. 12.00, 21.10 **Серыял «Мала-дзёжка»**. 13.00, 16.30 Скetch-шоу «Анек-доты».

13.30, 17.00 Скetch-шоу «Адна за ўсіх». 14.30, 23.30 «Аўташкола». 15.00 **Серыял «Крамлёўскія курсанты»**. 16.00, 18.30 Скetch-шоу «Да-еш моладзь». 0.00 «Дарожныя войны». 0.30 «Ч.П?».

КУЛЬТУРА

5.30 «Еўраныюс». 9.00, 14.40, 18.30, 22.30 Наві-ны культуры. 9.15 «Нагладальнік». 10.15, 22.50 **Маст. фільм «Акно ў двор»**. 12.10, 19.00 Святы. Свяціцель Мікалай. 8.25 «Расія, люблю мая!». 13.05 «Аляксей Эйжахэнка. Падарожжа па часе».

15.35 Дак. серыял «Імёны на карце. Барыс Вількіці». 16.00 «Жыццё цудоўных ідэй. «Спадчынінікі Ікара». 16.30 Зоркі крыпцічнага мас-тацтва. Юльян Рахлін і Вадым Рэлін. 17.30 Дак. фільм «Джота дзі Бандоне». 17.40 Academia. 18.45 Галоўная роля. 19.00 Улада факта. 20.30 «85 гадоў Леаніду Бра-ньвэму. «Тэатральны лета-піс». 21.15 «Гульня ў бісер». «І.С. Тургенев. «Ася». 22.00 «Сілуэты». «Mіxaіл Ка-закоў». 0.35 Э. Грыг. Сойта ў стара-даўнім стылі «З часоў Холь-берга». 1.50 Дак. фільм «Джота дзі Бандоне».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 Канцэрт групы «Машына часу», 1990 год. 6.00, 15.00, 21.00 «Народжы-ны ў СССР». 7.00 Творчы вечар М. Задо-рнава. 1989 год. 8.00 «Майстры мастацтваў». 1976 год. 9.10 Апошняя сустрэча з Л. Уцеўсавым. 1982 год. 10.35 «Габрава смеяцца». Дак. фільм. 11.00 «Умелыя рукі». 1985 год. 11.35 «Двое на лёдзе». Дак. фільм. 12.05 «Спявае Аляксандр Ся-роў». Фільм-канцэрт. 12.40, 18.45 «Апошняя ін-спекцыя». **Маст. фільм**. 13.45 «Просты мужык». М/ф. 14.00, 20.00 «Час».

16.00, 22.00 «Пётэрс поп-шоу». Канцэрт. 17.00 «Майстры экрана». 1970 год. 18.25 «Аперацыя «Герцаг». Фільм-канцэрт. 23.00 «Буйч час». 2008 год. 0.00 «КВЗ». 1987 год. 1.50 «Музыка ў эфіры». 1989 год.

15.35 Дак. серыял «Імёны на карце. Ян Нагурскі». 16.00 «Жыццё цудоўных ідэй. «А ўсё-такі яна круціцца?». 16.30 Зоркі крыпцічнага мас-тацтва. Давід Грымаль і ан-самбль «Дысанансы». 17.40 Academia. 18.45 Галоўная роля. 19.00 «Аношнія слых». 20.30 Геніі і зладзей. Герберт Уэлс. 21.00 Дак. фільм «Аляксандр Рукавішнікў. Хроніка Слана, які лліцца». 22.00 «Сілуэты». «Пётр Фа-менка».

0.10 Канцэрт Нацыянальна-га акадэмічнага аркестра на-родных інструментаў Расіі імя Н. П. Осіпава. 1.50 Дак. фільм «Роберт Бернс».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Умелыя рукі». 1985 год. 5.35 «Двое на лёдзе». Дак. фільм. 6.05 «Спявае Аляксандр Ся-роў». Фільм-канцэрт. 6.40, 12.45 «Апошняя інспек-цыя». **Маст. фільм**. 7.45 «Просты мужык». М/ф. 8.00, 14.00, 20.00 «Час». 9.00, 15.00, 21.00, 0.00 «На-роджаныя ў СССР». 10.00, 16.00, 22.00 «Пётэрс поп-шоу». Канцэрт. 11.00 «Майстры экрана». 1970 год. 12.25 «Аперацыя «Герцаг». Фільм-канцэрт. 17.00 «Ваша думка па спра-ве...». Дак. фільм. 18.00 «Спявае Людміла Сен-чына». Фільм-канцэрт. 18.40 «**Тайна снежнай ка-ралевы**». 1-я **серыя**. **Маст. фільм**. 23.00 Канцэрт групы «Машы-на часу», 1990 год. 1.00 Творчы вечар М. Задо-рнава. 1989 год. 2.00 «Майстры мастацтваў». 1976 год. 3.10 Апошняя сустрэча з Л.

13.45, 0.55 **Серыял «Сямна-цаць імгненныя вясны»**. 14.50, 19.45 Дак. серыял «Су-свет Стывена Хокінга». 15.35 Дак. серыял «Імёны на карце. Уладзімір Візэ». 16.00 «Жыццё цудоўных ідэй. «Інсуляныя войны». 16.30 Зоркі крыпцічнага мас-тацтва. Даніэль Хоўл. 17.15 Дак. фільм «Па слядах касмічных прывідаў». 17.40 Academia. 18.45 Галоўная роля. 19.35, 1.50 Дак. фільм «Не-ферцыі». 20.30 Дак. фільм «Галіна Вол-чак. Калекцыя». 21.15 «Культурная рэвалю-цыя». 22.00 «Сілуэты». «Давід Ба-роўскі». 0.40 «Сусветныя скарбы куль-туры».

НАСТАЛЬГІЯ

5.00 «Майстры экрана». 1970 год. 6.25 «Аперацыя «Герцаг». Фільм-канцэрт. 6.45, 0.40 «Апошняя інспек-цыя». **Маст. фільм**. 8.00, 14.00, 20.00, 2.00 «Час». 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «На-роджаныя ў СССР». 10.00, 16.00, 4.00 «Пётэрс поп-шоу». Канцэрт. 11.00 «Ваша думка па спра-ве...». Дак. фільм. 12.00 «Спявае Людміла Сен-чына». Фільм-канцэрт. 12.40, 18.40 «**Тайна снежнай каралевы**». **Маст. фільм**. 17.00 «Міжнародная панара-ма». 1978 год. 17.40 Канцэрт памяці Аляк-сандра Галіца. 1993 год. 22.00 «Погляд». 1989 год. 23.00 «Умелыя рукі». 1985 год. 23.35 «Двое на лёдзе». Дак. фільм. 0.05 «Спявае Аляксандр Ся-роў». Фільм-канцэрт. 1.45 «Просты мужык». М/ф.

3.00 «Зімовая казка». Фільм-спектакль. 1988 год. 4.30 «Аўтограф па суботах». 1992 год.

EUROSPORT

10.35, 18.15 Футбол. Еўра-галы. 11.20, 16.15, 20.00 Бятлон. Універсіяды. 12.15, 15.30, 0.00 Горныя лы-жы. Кубак свету. 13.30 Конны спорт. Скачкі. 14.00, 20.45 Скачкі на лыжах з трампліна. Універсіяды. 17.15 Лыжныя гонкі. Універ-сіяды. 19.00 Футбол. Бразілеманія. 19.15 Лыжына дваябор’е. Уні-версіяды. 22.00 Бокс. С. Сяргей Раб-чанка (Беларусь) — С. Ціо (Францыя).

КАМЕДЫЯ

5.00, 10.55, 17.00, 19.00, 2.05 Скetchком «Паміж намі». 5.15, 2.20 **Серыял «Месячны хлопчык»**. 6.15 **Камедыя «Кароль Ральф»**. 8.00, 12.55, 16.00, 21.00 **Серы-ял «Дваццаць дванацці»**. 9.00 Мюзікл «Светлыя Калы-дзі». 11.15 **Камедыя «Лютыя ства-рэнні»**. 12.40, 13.55, 2.45 «Камедыян-ты. Лепшае». 14.10 **Камедыя «Па-вар’яцку закаханы»**. 15.15, 22.00 «Шпілёнскія страці».

19.20 **Камедыя «Прыгоды ра-біна Якава»**. 22.10 **Камедыя «І ў беднасці, і ў багачы»**. 0.10 **Камедыя «Мытна дае дабро»**. 3.00—9.00 **Прафілактыка**.

Уцеўсавым. 1982 год. 4.35 «Габрава смеяцца». Дак. фільм.

EUROSPORT

10.30 Аўта- і мотаспорт. 10.50 Аўтагонкі. Сусветная серыя Рэно. 12.10, 17.00, 19.00 Скачкі на лыжах з трампліна. Універсі-яды. 11.45, 16.00 Лыжына двая-бор’е. Універсіяды. 13.00, 18.00 Бятлон. Універ-сіяды. 14.45 Горныя лыжы. Універ-сіяды. 15.00 Выбранае па серадах. 21.55, 23.05, 1.40, 3.00 All sports.

22.05 Конны спорт. Вялікі шлем Ролекс. 23.10 Конны спорт. 0.15 Гольф Клуб. 0.20 Парусны спорт 2.00 Чэмпіятат свету ў класе Турынг.

КАМЕДЫЯ

9.00 **Камедыя «Па-вар’яцку закаханы»**. 10.55, 17.00, 19.00, 2.05 Скetchком «Паміж намі». 11.15 **Камедыя «Шпілёнскія страці»**. 12.55, 16.00, 21.00, 2.20 **Серы-ял «Дваццаць дванацці»**. 13.55, 23.50 «Камедыянты. Лепшае». 14.10 **Камедыя «І ў беднасці, і ў багачы»**. 17.20 **Камедыя «Прыгоды ра-біна Якава»**. 19.20 **Камедыя «Амнезія»**. 21.30 **Камедыя «Скарбон-ка»**. 0.10 Мюзікл «Светлыя Калы-дзі». 3.25 **Камедыя «Кароль Ральф»**.

ТБ3

6.00 М/ф. 8.15, 14.45 «Доктар І...». 8.45, 18.30, 2.45 **Серыял «Цу-доўнае стагоддзе»**.

EU

НАСЕЛЬНІЦТВА НЕ ЦІКАВЯЦЬ ВАГАННІ ЦЭН НА НАФТУ І ЗОЛАТА

Сёлета ў ліпені-жніўні Інстытут сацыялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі правёў апытанне беларускіх грамадзян па тэме: «Фінансавая адукаванасць насельніцтва Рэспублікі Беларусь». Гэтае даследаванне стала магчымым у межах праекта кампаніі VISA, Нацыянальнага банка і агенцтва USAID.

Як выглядае беларус — карыстальнік фінансавых паслуг?

Паводле вынікаў даследавання, партрэт беларускага карыстальніка фінансавых паслуг выглядае прыкладна так: дрэнна арыентацыя ў фінансавых прадуктах, карыстаецца толькі некалькімі асноўнымі паслугамі (аплата камунальных плацяжоў, абмен валют, плацяжы праз аплатныя тэрміналы, крэдыты, бягучыя банкаўскі рахунак), якія прадстаўляюцца фінансавым сектарам і слаба інфармаваны пра механізмы абароны сваіх правоў у фінансавай сферы. Але нават пры такіх выніках Беларусі ёсць чым ганарыцца. Па словах намесніка старшыні праўлення Нацбанка Сяргея Дубкова, у нас вялікія

дасягненні ў сферы фінансавай адукаванасці. «Не кожная краіна можа пахваліцца такой доўгагэтрміновай стратэгіяй у гэтым кірунку, якая ёсць у нас, — на 5 гадоў. Многія краіны гатовы пераймаць наш вопыт». Адным з асноўных дасягненняў Сяргея Дубкоў лічыць тое, што «словазначэнне «фінансавая адукаванасць» стала выкарыстоўвацца паўсюдна».

Залішняя самаўпэўненасць?

Азнаёміміся больш глыбока з вынікамі даследавання. Як правіла, рэспандэнты ацэньвалі свой узровень валодання фінансавымі пытаннямі вышэй у параўнанні з тым, наколькі на справе былі здольныя арыентавацца ў гэтых пытаннях. Напрыклад, каля 60% апытаных ахарактарызавалі свой узровень фінансавай адукаванасці як «здавальняючы», «добры» альбо «выдатны», у той час як адказы на тэставыя пытанні паказалі, што ў рэальнасці сярод апытаных такіх аказалася нашмат менш: крыху больш за 40% згодна з вынікамі тэста па фінансавай матэматыцы, і каля 35%, калі меркаваць па выніках тэста на фінансавую дасведчанасць.

Дарэчы, каля 17% апытаных маюць негатыўны вопыт атрымання фінансавых паслуг. Часцей за ўсё гэты вопыт звязаны з размяшчэннем грашовых сродкаў на банкаўскі дэпазіт і атрыманнем спажывецкага крэдыту.

Людзі збіраюць грошы на «чорны дзень»

Сяргей Дубкоў упэўнены, што магчымася зберажэння грошай ёсць у кожнай сям’і. Аднак большасць беларусаў, згодна з даследаваннем, не лічыць важным вядзенне падрабязнага ўліку сваіх даходаў і выдаткаў, хоць многія з іх у цэлым арыентаваны ў тым, колькі зарабляюць і тратяць. Амаль 3/4 апытаных маюць жаданне і магчымасць зберагаць грашовыя сродкі. Большая частка з іх прытрымліваецца стратэгіі рэшткавага зберажэння, адкладаючы грашовыя сродкі, якія застаюцца пасля здзяйснення ўсіх неабходных выдаткаў на штодзённыя патрэбы. Для астатніх важна мець зберажэнні, і яны тратяць на задавальненне паўсядзённых патрэб тую частку сямейнага бюджэту, якая застаецца пасля таго, як некаторая сума ўжо адкладзена. Доля рэспандэнтаў, якія тратяць усе сродкі на штодзённыя патрэбы і

нічога не адкладаюць на зберажэнні, склала каля 30%. Вядучым матывам ашчадных паводзін для 57,4% апытаных з’яўляецца назапашванне грошай на «чорны дзень». Больш тратяць з тых, хто мае магчымасць і жаданне адкладаць грошы, робяць назапашванні для паляпшэння свайго жыцця ў будучыні. Каля 20% — для таго, каб быць фінансаво незалежнымі або з мэтай пакінуць нешта ў спадчыну сваім дзецям. Для атрымання дадатковых даходаў у выглядзе працэнтаў па ўкладах, прыросту кошту акцый, аблігацый свае зберажэнні выкарыстоўваюць крыху больш за 10% апытаных. У якасці асноўнай прычыны, якая не дазваляе эканоміць грошы, большасць рэспандэнтаў (амаль 2/3) адзначыла невысокі ўзровень даходу. Не бачачы сэнсу ў назапашванні грашовых сродкаў 14,2% апытаных, а 8,8% у якасці прычыны адсутнасці ў іх зберажэнняў называюць недавер да фінансавых арганізацый. Немагчымасць адмовіцца ад здзяйснення пакупак перашкаджае фарміраванню зберажэнняў у 6,4% рэспандэнтаў.

Усё ўзаемазвязана

Інфармацыя, якая тычыцца дынамікі працэнтных ставак па ўкладах і змен на рынку нерухомасці, запатрабавана сярод амаль 20%

рэспандэнтаў. Радзей за ўсё беларусы цікавяцца ваганнямі цэн на нафту, золата, каштоўныя металы, а таксама змяненнем каціровак і індэксаў фондавага рынку (менш за 10%). Пры гэтым Сяргей Дубкоў звярнуў увагу на тое, што такая абыякавасць да падобнай інфармацыі прыводзіць да неразумення людзьмі пэўных эканамічных з’яў у краіне. У якасці прыкладу ён прывёў кошт праезду ў грамадскім транспарце: «Мы заўсёды звяртаем увагу на тое, што кошт талончыка павышаецца. Але чаму ён павысіўся? Гэта можа быць выклікана, напрыклад, павелічэннем кошту нафты, а значыць, бензіну, якім карыстаецца грамадскі транспарт».

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Даведка «Звязды»

Апытанне праводзілася сярод дарослага насельніцтва па нацыянальнай рэпрэзэнтатывнай выбарцы аб’ёмам 1,5 тысячы чалавек. Рэспандэнтам прапановалася адказаць на 60 пытанняў па мэтадыцы, што выкарыстоўваецца пры правядзенні аналігчных даследаванняў. Сусветным банкам у суседніх дзяржавах і адаптаванай з улікам асаблівасцў беларускага фінансавога рынку.

ТРУБА ПАНДОРЫ, або Як газіфікацыя адной вёскі прывяла да нечаканага вострага канфлікту

Працягваецца газіфікацыя беларускіх вёсак. Зацкаўлены ў гэтым перш за ўсё самі мясцовыя жыхары: нашошта ваджацца з дрывамі ды торфабрыкетамі, калі можна здабыць агонь адным паваротам вентыля. Праўда, за ўсе зручнасці трэба плаціць. І менавіта з-за гэтага працэс газіфікацыі вёскі Вялікай Быхаўшчыны Насвіжскага раёна ператварыўся ў сапраўдны трылер.

Нагадаем, што парадак газіфікацыі жыллёвага фонду ў краіне рэгламентацыя перш за ўсё Указам Прэзідэнта №368 ад 2 чэрвеня 2006 года. Сярод іншага, ён прадугледжвае схему размеркавання фінансавых выдаткаў. Трыццаць працэнтаў ад канчатковай сумы даіруецца за кошт рэспубліканскага бюджэту, а астатняе даплачваецца жыхары. Праўда, распаўсюджваецца гэтая норма толькі на вулічныя газаводводы разам з уводамі. Усе працы непасрэдна ў хаце аплачвае яе гаспадар.

«ЯК КАМУ ПАШАНЦАВАЛА»

Народ у Вялікай Быхаўшчыне жыве, шыра кажучы, небагата. 27 ўдзельнікаў кааператыва ўжо выйшлі на пенсію. Шмат хто з іх размяняў аж дзявяты дзясятка гадоў. І толькі 14 — працаздольныя. Аднак у шматлікіх выпадках ці муж, ці жонка ўжо знаходзяцца на пенсіі. Вядома ж, тут кожная калейка важная... — Нарэшце прагрэс у выглядзе прыроднага «благітнага паліва» дайшоў і да нас, — гаворыць Волга Шыбіцкая. — Летася сорак два чалавекі стварылі спажывецкі кааператыў па газіфікацыі «Быхаўшчына — Лань». Кожны ўдзельнік унёс у касу кааператыва 8 мільёнаў 300 тысяч рублёў.

Мінулай зімой праекціраваныя працы скончыліся, датыч пачатку будаўніцтва было аб’яўлена 22 ліпеня. І вось тут пачаліся непаразуменні. — Падрадчык зараз выбіраецца на электронных таргах. Тэндэр, які датычыцца пракладкі трубы, выйграў Стаўбцоўскі райгаз, які пагадзіўся зрабіць усе неабходныя працы за я мага меншую суму, — расказвае старшыня спажывецкага кааператыва «Быхаўшчына — Лань» Алена Рабко. — Мне адтуль патэлефанавалі і папярэдзілі, што прывязуць тэкст дагавора. Згодна з ім, пракладка траншэй ад магістральнай трубы ды рога хаты павінна была ажыццяўляцца сіламі жыхароў. Сялячане згадзіліся. Адны наймалі спецыялістаў, другія кікалі на дапамогу сваіх родных, трэція, хто больш дужы, капалі ўласнымі сіламі. Я склала сход, на якім людзям усё растлумачыла. Яны аднесліся да сітуацыі з разуменнем.

Здавалася б, схема газіфікацыі адладжана заканадаўчымі дакументамі дасканала. Але ў гультыно могуць уступіць зусім нечаканыя фактары. Сярод іх — асаблівасці ў планіроўцы вуліцы. Класічны варыянт — гэта калі прысядзібныя ўчасткі аддзяляю ад дарогі невялічкі тратуар. А што ж рабіць, калі паміж домам і вуліцай знаходзіцца... шырачэзны сквер? — Разуменне, адна справа, калі трэба пракапаць пільці сем метраў, — працягвае Волга Шыбіцкая. — Але ж мой дом ад праезнай часткі аддзяляе сквер шырынёй у паўсотні метраў, які быў пасаджаны ў памяць аб загінулых ваяках. Сквер жа мне не належыць, ён агульны.

лі б тэрміны былі сарваны, кааператыву давалося б плаціць няустойку. Дадатковыя выдаткі ў такім выпадку панеслі б усе канцэсіянеры. Трэці бок, які гадзіўся б пракапаць за свой кошт траншэю для Волгі Шыбіцкай, усё ж знайшоўся — заплаціць за гэта згадзіліся мясцовыя ўлады. Але часу ўжо бракавала. — За невыкананне ўмоў устава было прынята рашэнне выключыць Волгу Шыбіцкую з членаў газавога кааператыва, — працягвае Алена Рабко. — Першага верасня быў скліканы пазачарговы сход, дзе і паўстала гэтае пытанне. З 41 ўдзельніка прыйшоў толькі дваццаць адзін. Усе яны прагаласавалі аднагалосна.

Кворум жа складае дзве трэці ўдзельнікаў — 28 чалавек. Рашэнне ж лічыцца ўхваленым, калі за яго прагаласуюць дзве трэці прысутных на кворуме. Таму склалася парадаскальная сітуацыя. Колькасці галасоў, пададзеных на сходзе, хапала нават без кворуму. Да таго ж быў арганізаваны падомны абход усіх ўдзельнікаў кааператыва, якія па розных прычынах не прыйшлі на сход. Амаль усе выказаліся за выключэнне... Інакш бы за няустойку давалося плаціць ім самім. На адным баку — іх выгода.

Валяр’ян ШКЛЕННІК. Фота аўтара.

■ АЎТОграф

НОВЫХ АЎТО ЎСЁ БОЛЬШ, АЛЕ ПАРК ІМКЛІВА СТАРЭЕ

Апошнім часам часта чуя ад знаёмых, ды і сам ужо заўважыў, што цэны на аўтамабілі цяпер сталі звышзвычайнымі, кошт нават добра патрыманага аўтамабіля «кусаецца». Аб тым, чаму склалася такая сітуацыя, карэспандэнт «Звязды» пагутарыў з Сяргеем Самойлавым, генеральным дырэктарам «Атлант-М» у Беларусі.

— Чым характарызуецца сённяшні аўтамабільны рынак Беларусі?

— Сёлета ён дэманструе значны рост: плюс 77% у адноснасць да 2012-га (па выніках 10 месяцаў). Рост рынку падтрымлівае фактар змены спажывецкіх пераваг ад па-

трыманых аўтамабіляў да новых. На гэта паўплывалі самыя разнастайныя дзеянні. Напрыклад, завяршэнне цэн правядуцаў на рынку патрыманых аўтамабіляў і адсутнасць там якаснай прапановы. Пры гэтым выключна эканамічныя фактары прайздзейнічаюць росту аўтарынку. З-за высокіх працэнтных ставак у беларускіх рублях і забароны валютных крэдытаў для фізічных асоб практычна адсутнічае аўтакрэдытаванне. Таксама існуючы абмежаванні на набывццё імпортных аўтамабіляў у юрыдычных асоб дзяржаўнай формы ўласнасці.

— Чаму легкавыя аўто сталі такімі дарагімі, нават калі яны патрыманыя?

Фота Анатолья КІСЕЛЮКА.

■ Не толькі каліі

САЦЫЯЛЬНАЯ АДКАЗНАСЦЬ ВЯЛІКАГА БІЗНЕСУ

У час, калі канадскія вытворцы скарачаюць работнікаў, «Беларуськаліі» аднаўляе дзейнасць двух сваіх рудаўпраўленняў

Сёння ўжо не з’яўляецца навіной той факт, што наш прамысловы гігант трапіў у доўгі складаныя знешнеэканамічныя ўмовы. Разам з тым, часам у медыйнай прасторы ўзнікаюць звесткі, што «Уралкаліі» нават сёння адчувае сябе не так і дрэнна... Аднак, было б зусім некарэктна параўноўваць нас з расійскім вытворцам. Чаму?

Гэта звязана ў першую чаргу з тым, што айчынная кампанія нясе на сваіх плячах не толькі эканамічныя цяжары ў сённяшняй складанай сітуацыі на рынку, не толькі забяспечвае краіне вялікую долю экспарту і не апошняю частку выканання ВУП краіны, але і мае доволі сур’ёзныя палітычныя складнікі, бо выканвае важную сацыяльную функцыю цэлага рэгіёна. Цяпер беларускае прадпрыемства трапіла яшчэ пад неверагодна масіраваны інфармацыйны прэсінг, які раскручваецца на фоне нестабільнасці рынку мінеральных угнаенняў. Як паведамлілі рэдакцыі ў прас-службе Беларускай калійнай кампаніі (БКК), наша прадпрыемства сёння дзейнічае больш эфектыўна, чым магла б функцыянаваць любая іншая структура ў падобных умовах.

Разумела, насельніцтва рэгіёна (і, у прыватнасці, работнікі прадпрыемства) не заўсёды могуць цалкам убачыць і дакладна прааналізаваць сённяшняю сітуацыю, якая звязана з развіццём сусветнага рынку хлорыстага калію. Тут трэба разумець яе ў разрэзе эканомікі не толькі асобнага горада ці рэгіёна, але і ўлічваць макраэканамічныя тэндэнцыі. Нам здаецца, што гэтак стратэгічнае для Беларусі прадпрыемства цяпер мае вострую патрэбу ў падтрымцы і разуменні ў першую чаргу з боку сваіх работнікаў.

Магчыма, працэсы было б разгледзець сітуацыю ў тым выпадку, калі б мы ведалі ўсё «кухню» хлорыстага калію ў свеце. Паспрабуем ацаніць дзейнасць іншых галоўных «гульцоў» гэтага рынку. Напрыклад, у вольным доступе знаходзіцца інфармацыя аб фі-

нансавых выніках дзейнасці замежных вытворцаў калійных угнаенняў. Яны не проста сумныя, а нават гнятлівыя. Найбуйнейшая канадская карпарацыя «Поташ-Корп» скараціла свой прыбытак аж на 41% за трэці квартал года. Белізарныя скарачэнні прыбытку назіраюцца на амерыканскіх (на 70%) і германскіх карпарацыях. Больш за тое, там цяпер узнікла тэндэнцыя па зніжэнні капіталізацыі акцый. А значыць, назіраецца памяншэнне кошту саміх кампаній, што яшчэ горш для бізнесу. І гэта толькі першыя «званочкі» ў гэтай сітуацыі. Больш за тое, на мінулым тыдні галоўны канкурэнт БКК, карпарацыя «Поташ-Корп» аб’явіла аб закрыцці шахты ў Саскачэвані (правінцыя Канада) і звальненні 1045 работнікаў. У Канадзе таксама здараецца, бо там дзейнічаюць жорсткія правілы бізнесу. Калі вытворцу не выгада павялічваць аб’ёмы вырабаў хлоркіяло, то ён дзейнічае выключна ў інтарэсах бізнесу і зніжае выдаткі праз звальненне людзей.

А што робіць у падобнай сітуацыі «Беларуськаліі»? Эксперты упэўнены, што айчыннае прадпрыемства дзейнічае больш этычна, а значыць, правільна. На прадпрыемстве захоўваюцца працоўныя месцы і, больш за тое, тут цяпер ідзе аднаўленне магутанасці кампаніі. Сёння, пасля спаду, зноў пачынаюць дзейнічаць усе чатыры рудаўпраўленні. Хутка магнутнасці «Белкалія» будуць цалкам адноўлены. Цяпер БКК робіць усё магчымае, каб павялічыць аб’ёмы экспарту. І вынікі ўжо ёсць. Прабур’у на экспарт назіраўся ў верасні, а па кастрычніку і лістападзе аб’ёмы экспарту былі нават лепшыя, чым у гэтыя месяцы летася. Паказчыкі па экспарте свядчаць аб тым, што каналы збыту ўжо адноўлены. Аднаўляецца вытворчасць на прадпрыемстве, пасля чаго чакаецца аднаўленне былых заробкаў у работнікаў. Таму адзіна правільным у такой сітуацыі для работнікаў «Белкалія» будзе згуртавацца і падтрымаць роднае прадпрыемства. А іншага і не дадзена.

Сяргей КУРКАЧ

ДЛЯ ТЫХ, ХТО НЕ БАЧЫЦЬ

У адзеле для інвалідаў па зроку бібліятэкі-філіяла № 5 Гомеля, які знаходзіцца ў будынку прадпрыемства «Святлатэхніка», адкрыўся тыфлякутор для людзей, якія не бачаць.

Камп’ютар, электронны відэапавелічальнік, машына, якая чытае, а таксама спецыяльнае праграмае забеспячэнне прызначаны для тых, хто не можа ўспрымаць інфармацыю вачамі. Набытая тэхніка дае магчымасць невідзучым людзям чытаць кнігі і перыядычныя выданні з дапамогай сінтэзу гаворкі або значнага павелічэння малюнка, працаваць на персанальным камп’ютары, атрымліваць доступ да каталога і электронных рэсурсаў Гомельскай гарадской цэнтральнай бібліятэчнай сістэмы, карыстацца фондам бібліятэкі на электронных носьбітах, а таксама праслухоўваць аўдыякнігі. Карыстацтва новымі паслугамі могуць усе жыхары Гомеля, якім гэта патрэбна, — застаецца толькі запісацца ў бібліятэку.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

■ На сувязі

У абанентаў апэратара МТС з’явілася выдатная нагода абнавіць смартфон. Усе абаненты, якія карыстаюцца тэлефонам з падтрымкай тэхналогіі HD Voice ўжо адкрываюць для сябе лепшае гучанне галасу і разборлівасць маўлення. Цяпер можна спакойна слухаць суразмоўцу, а не перабіваць сваім: «Што? Пакачай... я не разумею!». HD Voice — яскравы прыклад дасягнення эфекту прысутнасці.

ЭФЕКТ ПРЫСУТНАСЦІ

МТС павысіў якасць галасавых выклікаў

— Інавацыйная тэхналогія HD Voice (High Definition Voice — галас высокай дакладнасці) пашырае спектр перадаваемых частот галасу ў два разы — з дыяпазону 300-3400 да 50-7000 Гц, — тлумачыць начальнік ўпраўлення развіцця сеткі МТС Арцём МАКСІМЕНКА. — Гэта дазваляе трансляваць персанальныя складнікі маўлення, перадаваць унікальнасць галасу кожнага чалавека, ідэнтыфікаваць адценні інтанацыі і тэмбру. Тэхналогія павышае распазнаванне такіх гукаў як «с», «ф», цяпер немагчыма пераблытаць «м» і «н», «п» і «т». У абанента ўзнікае адчуванне, нібыта суразмоўца знаходзіцца побач, а не на другім канцы проваду. Адначасова дасягаецца эфект заглушэння фонавага шуму, які дазваляе камфортна размаўляць нават на стадыёне падчас матча або ў цэнтры горада...

Выкрыстанне новага галасавога кодака дзавяляе лепш разумець суразмоўцу, прычым не важна, на якой мове Тэхналогія HD Voice ўжо ўкаранітой размаўляе — рускай, беларускай ці любой іншай. Акрамя таго, лягчэй ста-

ла падтрымліваць стасункі з людзьмі, чыё маўленне мае ўзроставыя асаблівасці, напрыклад, з дзецьмі і старымі людзьмі. Цяпер можна не перапытваць па некалькі разоў, не прыслухоўвацца да кожнага слова і не марнаваць час.

Трансляцыя галасу ў высокай якасці не патрабуе спецыяльных настроек мабільнага, не ўплывае на кошт звязка і даступная ўсім абанентам МТС у зоне дзеяння сетак трэцяга пакалення.

Базавы стандарт трансляцыі маўлення па тэлефоне не мяняецца з 30-х гадоў мінулага стагоддзя, у той час як тэхналогіі перадачы даных і галасавога трафіку пайшлі далёка наперад. Паводле слоў першага намесніка генеральнага дырэктара МТС Яўгена БРАНЦАВА, інвестыцыі ў гэты праект склалі 1 мільярд: «Кампанія застаецца прыхільнай інвацыям, якія дапамагаюць нам дабівацца галоўнай мэты — рабіць карыстальніку нашых паслуг бліжэйшымі адно да аднаго».

Тэхналогія HD Voice ўжо ўкаранітой размаўляе — рускай, беларускай ці любой іншай. Акрамя таго, лягчэй ста-

Першы намеснік генеральнага дырэктара МТС Яўген БРАНЦАВ.

Францыі, Германіі, Бельгіі, Італіі, Паўднёвай Карэі, Расіі. У Беларусі МТС стаў першым мабільным апэратарам з такой інвацыійнай распрацоўкай.

Дзімітрый ГУШЧЫНСКІ, Святлана БАРЫСЕНКА.

ПАД АСАБЛІВУЮ ЎВАГУ ПАТРАПЯЦЬ... КВЕТКІ

Напярэдадні святочных мерапрыемстваў Міністэрства гандлю звярнулася да гандляроў кветкамі з напамінам абавязкова выконваць патрабаванні заканадаўства адносна абароны правоў спажывцоў і правілаў відзення рознічнага гандлю.

Фота Ігары Шаўчэка.

Міністэрства звярнула ўвагу суб'ектаў прадпрымальніцкай дзейнасці, якія рэалізуюць кветкавую прадукцыю, на неабходнасць абавязковай наяўнасці цэннікаў з указаннем тавару, цаны, краіны паходжання і г. д.

У неабходным аб'ёме таксама да спажывцоў павінна даводзіцца інфармацыя аб правілах і умовах эфектыўнага і бяспечнага выкарыстання кветкавай прадукцыі, якая рэалізуецца, у тым ліку па доглядзе яе. Інфармацыя павінна быць дакладнай, даводзіцца ў даступнай форме на беларускай ці рускай мове. Суб'екты гаспадарання таксама павінны размяшчаць на сваіх гандлёвых аб'ектах шылды з указаннем свайго наймення, рэжыму працы, а таксама забяспечыць прадаўцоў нагруднымі знакамі.

Упраўленне кантролю спажывецкага рынку — гандлёвая інспекцыя Міністэрства гандлю ў бліжэйшы час плануе надаць пытанню захавання правілаў гандлю і патрабаванням заканадаўства адносна абароны правоў спажывцоў пры рэалізацыі суб'ектамі прадпрымальніцкай дзейнасці кветак і кветкавай прадукцыі асаблівую ўвагу.

ЗБІРАЕЦСЯ Ў ДАРОГУ?

ЗВЕРЦЕСЯ З РАСКЛАДАМ

Стала вядома, як будуць выконвацца рэгулярныя рейсы па міжгарадніх маршрутах, якія абслугоўваюцца дзяржаўнымі прадпрыемствам «Мінсктранс» у перадсвяточныя і святочныя зімовыя дні.

Гаворка ідзе пра перыяд з 31 снежня гэтага года па 7 студзеня наступнага, а таксама пра 25 снежня. Так, 25 снежня рэгулярныя рейсы па міжгарадніх маршрутах будуць выконвацца па раскладзе будных дзён (серады), 31 снежня — па раскладзе пятніцы.

І 3 студзеня рейсы будуць выконвацца па раскладзе будных дзён (серады), 2 і 7 студзеня — як у нядзельныя дні, 4 студзеня — па раскладзе пятніцы. 5 і 6 студзеня транспарт будзе абслугоўваць пасажыраў, як па суботніх днях. Плануючы падарожжа, варта папярэдне зазірнуць у расклад руху, каб удакладніць інфармацыю, што датычыць адносна перанесеных і адмененых рейсаў 31 снежня і 1 студзеня.

УГНАЎ... СНЕГАПРЫБІРАЛЬНУЮ МАШЫНУ

Супрацоўнікі аддзела крымінальнага вышуку Маскоўскага РУУС сталіцы разам з калегамі з упраўлення крымінальнага вышуку ГУУС Мінгарвыканкама затрымалі 58-гадовага мінчаніна, які ўчыніў згон снегапрыбіральнай аўтамашины «МАЗ».

Як толькі стала вядома пра здарэнне на вуліцы К. Лібкнехта, туды тут жа выправілася следча-аператыўная група. Высветлілася, што машына, якая належала камунальнікам, была прыпаркавана на ўзбочыне. Неўзабаве сышчыкі ўстанавілі ўсе абставіны знікнення транспартнага сродку, у тым ліку — асобу згоншчыка. Затрымалі яго ў адной з вёсак Салігорскага раёна, там жа быў знойдзены і «МАЗ». Мужчына, дарэчы, перыядычна любіў прыняць «за каўнер». Дзеяннем зламысніка даецца прававая ацэнка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАНТРАБАНДА ПЛОМБЫ ДЛЯ ЗУБОЎ

36-гадовы жыхар Ленінградскай вобласці, які ехаў у Беларусь з Украіны цягніком «Адлер — Мінск», адмовіўся запяўняць пасажырскую мытную дэкларацыю ў пункце пропуску «Церуха». Ён заявіў, што не вязе нічога, што трэба дэклараваць.

Аднад падчас мытнага агляду багажу ў грамадзяніна выявілі \$15700, якія, у адпаведнасці з мытным заканадаўствам, падлягалі абавязковаму пісьмоваму дэклараванню. Усё, што звыш \$10000, мытнікі канфіскавалі. Як паведамілі ў прэс-службе Гомельскай мытні, у тым жа пункце пропуску мытнікі канфіскавалі ў аднаго з пасажыраў цягніка «Санкт-Пецярбург — Кіеў» стаматалагічныя тавары на суму Br250 млн. Ён таксама адмовіўся ад дэкларавання. У выніку ў яго багажы знайшлі расходныя матэрыялы для стаматалогіі, імплантаты і прылады — усюдо 758 штук. Па факце гэтых правапарушэнняў завялі адміністрацыйныя справы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

«ГАРАЧЫ» 287 17 41

У рэдакцыю газеты па нашай «гарачай лініі» патэлефанавала Ніна Аляксееўна Бярэзка, якая пражывае ў вёсцы Любышаны Бярэзінскага раёна. Пытанне датычылася яе мужа Мікалая Мікалаевіча Цэдрыка, з якім, паводле слоў заяўніцы, не да канца разлічыліся (маецца на ўвазе заробатная плата).

— Ён працаваў у філіяле «Купава-Агра». Па кантракце — кіроўцам службовага легкавага аўтамабіля. Аднак фактычна на лета мужа пераводзілі на іншую працу: на трактары ён касіў траву, на спецыяльнай машыне «Раса» ўносіў угнаенні. Нягледзячы на гэта, адначасова муж павінен быў глядзець і замацаваную за ім службовую легкавую машыну, на якой у гэты час не ездзіў: мыць, запраўляць яе, рамантаваць. І вось менавіта за гэтую працу з ім цал-

кам не разлічыліся. За чэрвень заплацілі 400 тысяч рублёў, а за ліпеня ўвогуле нічога не далі. Муж звольніўся 13 жніўня гэтага года па ўзгадненні бакоў, — даводзіла нам Ніна Аляксееўна.

З просьбай правяральніцы выкладзеныя факты і пры неабходнасці прыняць адпаведныя меры па выпраўленні сітуацыі мы звярнуліся да начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бярэзінскага райвыканкама Яўгена КРУКОВІЧА.

Праз пэўны час атрымалі афіцыйны адказ наступнага зместу.

«Спецыялісты ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бярэзінскага раённага выканаўчага камітэта запрасілі ў работнікаў філіяла «Купава-Агра» інфармацыю адносна налічэння заробатнай

Здаровае харчаванне

ЗА ШТО МЫ ЛЮБІМ «КАРОЎКУ»?

Крыху салодзенькага — толькі на карысць. Асабліва калі менавіта крыху і калі салодзенькае, так бы мовіць, правільнае. Напрыклад, малочныя цукеркі «Кароўка». Іх выпускаюць не толькі айчыннымі вытворцамі, але і замежнікамі. Спажывец жа павінен дакладна ведаць, што паміж «кароўкамі» бывае розніца. Вырабленая на ААТ «Чырвоны Мазыранін» — сапраўдная, з натуральнай сыравіны.

Наогул зефір, мармелад і тая ж «Кароўка» — прысмакі, пры выбабе якіх выкарыстоўваецца шмат ручной працы. Як вядома, галоўным складнікам «каровак» з'яўляецца цэльнае згущанае малако з цукрам. У цвердаватую аснову дадаецца яшчэ кружмал. У паглыбленне такога асновы заліваецца вадкаватая начынка — цягнучка». Для гэтага працэсу цалкам непажаданае механічнае ўздзеянне. «Адлівае» малочны цукерак патрабуе ў прамым сэнсе пяшчотныя рук і... А вось чаго яшчэ — не могуць патлумачыць нават тэхнолагі! На прадпрыемстве кажуць, што «цягнучка» неабавязкова павінна цягнуцца, хоць менавіта гэтага і чакае той, хто імі ласуецца. Штараз усё робіцца паводле адной «фармулы», але нейкая партыя «цягнецца», застаецца вадкай, а другая — крышталізуецца амаль тут жа. А ў рэшце рэшт дзён праз пятнаццаць пасля выбабу зацукроўваецца любая «Кароўка».

Праўда, у некаторых імпортных аналагах такога працэсу не назіраецца. Колькі ні захавай, яны усё мяккія ды цягнучыя. Сакрэт просты: для дасягнення падобнага эфекту вырабнік выкарыстаў німакла не вельмі карысных дабавак.

Крымінал

Работніца сельгаспрад-прымства ўкрасла са службы сэйфа каля 100 млн рублёў.

У пачатку снежня ў праваахоўныя органы звярнуўся начальнік сельгасгаспадарчага прадпрыемства «Дзяміхоўскі», што ў Рэчыцкім раёне. Ён паведаміў, што з сэйфа касы знікла каля 100 мільёнаў рублёў. На месца адразу ж выеха-ла следча-аператыўная група. Высветлілася, што ў пятніцу касі-р разам з галоўным бухгалтэ-рам атрымалі ў адным з бан-каў буйную суму «зарплатных» грошай. У той жа дзень атры-малі зарплату ўсе работнікі прад-прыемства бухгалтэрам. За некалькі тыдняў да «крадзя-жу» яе прызначылі касірам.

Праваахоўнікі высветлілі, што выхадныя касір правяла ў Гомелі. Прычым зняла кватэру на суткі, куды запрасіла сваіх

«ЗА АБСЛУГОЎВАННЕ ЛЕГКАВОГА АЎТАМАБІЛЯ — ДАДАТКОВАЯ АПЛАТА Ў ПАМЕРЫ ТАРЫФНАЙ СТАЎКІ»

кам не разлічыліся. За чэрвень заплацілі 400 тысяч рублёў, а за ліпеня ўвогуле нічога не далі. Муж звольніўся 13 жніўня гэтага года па ўзгадненні бакоў, — даводзіла нам Ніна Аляксееўна.

З просьбай правяральніцы выкладзеныя факты і пры неабходнасці прыняць адпаведныя меры па выпраўленні сітуацыі мы звярнуліся да начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бярэзінскага райвыканкама Яўгена КРУКОВІЧА.

Праз пэўны час атрымалі афіцыйны адказ наступнага зместу.

«Спецыялісты ўпраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Бярэзінскага раённага выканаўчага камітэта запрасілі ў работнікаў філіяла «Купава-Агра» інфармацыю адносна налічэння заробатнай

платы Мікалаю Мікалаевічу Цэдрыку за чэрвень-ліпень 2013 года. Згодна з прада-стаўленымі данымі, Цэдрык М. М. адпра-цаваў у філіяле ў якасці трактарыста-ма-шыніста ў чэрвені 27 дзён (254 гадзіны) і ў ліпені — 23 дні (194 гадзіны).

Сапраўды, у гэты час па меры неабход-насці ён прыцягваўся да працы па мы-цці і абслугоўванні легкавага аўтамабіля, за што і праведзена дадатковая аплата ў памеры тарыфнай стаўкі. Фактычнае налічэнне зарплаты Цэдрыку М. М. за чэр-вень складала 7725682 рублі, у тым ліку за мыцкіу і абслугоўванне легкавага аўта-мабіля — 493665 рублёў, у ліпені налі-чэнне складала 3710560 рублёў, у тым ліку за абслугоўванне легкавага аўтамабіля даплачана 488235 рублёў».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Жыхары невялікага горада Нароўля, дзе вырабляецца «Ка-роўка» а-ля нацюрэль, дакладна ведаюць, што шмат гадоў таму нехта прыдумав таіка цукеркі з-за любові да згущанага малака. Тут нават разважаюць над усталяваннем помніка рагулі.

На жаль, «Чырвонаму Мазыраніну», прадпрыемству—рода-начальніку вытворчасці класічнай «Кароўкі», не ўдалося запат-ентаваць гэтую назву, і таму цяпер на блізказалежны рынкі пастаўляецца нараўлянская «Шчодрая Кароўка». Ёсць яшчэ «Макавая расінка» (насамрэч «Кароўка» з макам), «Кароўка з карышай», «Свірель» (глазураваная «Кароўка»).

Гісторыя самой фабрыкі пачалася з 1913 года, калі яе за-снаваў мясцовы памешчык Горват для перапрацоўкі фруктаў і гародніны са сваіх імённяў. Пасля рэвалюцыі фабрыку нацыяна-лізавалі, а грамадзянскай вайны прывяла да поўнага разбурэння прадпрыемства. У 1925 годзе фабрыку аднавілі мазырскія рабо-чыя, з-за чаго яна і атрымала адпаведную назву. У тым жа годзе была выпушчана першая прадукцыя — цукеркі, ірыс, павідла, джэм, пасціль, мармелад, зефір. У 1996 годзе Нароўлянская кандытарская фабрыка была ператворана ў ААТ «Чырвоны Мазыранін».

— Мы выкарыстоўваем экалагічна чыстую, нату-ральную сыравіну з краін блізкага і далёкага замежжа. Выпускаем сёння больш за 100 найменняў канды-тарскіх вырабаў— цукеркі малочныя і памадных, у шакаладнай і кандытарскай глазуры, зефір, пасціль, мармелад, ірыс, — расказала дырэктар ААТ «Чырво-ны Мазыранін» — Адзіныя выпускаем глазураваныя зефір «Загадкавы» — арыгнальныя цукеркі на палач-цы з водарам каўнуна, перска, ванілі і клубніцы.

У планах — выбаў шакаладу. Ад малочнага да горкага і дэсертнага. А вось з дня на дзень работнікі фабрыкі мяркуюць парадаваць спажывца шакаладнымі цукеркамі з лікёрнай начынкай.

Святлана БАРЫСЕНКА

НЕ ЗМАГЛА ЎТРЫМАЦЦА АД СПАКУСЫ

Праваахоўнікі пачалі рас-следаваць крымінальную справу па факце крадзяжу ў буйным памеры. Пэўную на-сяражонасць, паводле слоў начальніка аддзялення УУР Гомельскага УУС Паўла Шве-дава, адразу ж выклікала тое, што абсалютна ніякіх прыкмет узлому не было: дзверы касы і сэйфа былі адчынены штат-ным ключом.

Пад падзэрэнне адразу ж трапіла касір прадпрыемства.

20-гадовая дзяўчына летась скончыла Гомельскі аграрна-эканамічны каледж і ўладка-валася працаваць на сельгас-прадпрыемстве бухгалтэрам. За некалькі тыдняў да «крадзя-жу» яе прызначылі касірам.

Праваахоўнікі высветлілі, што выхадныя касір правяла ў Гомелі. Прычым зняла кватэру на суткі, куды запрасіла сваіх

знаёмых і сяброў у госці. Гро-шай на адпачынак не шкада-вала. Паспела таксама набыць некалькі рэчаў... Адмаўляць ві-давочнае не было сэнсу, і касір прызналася ва ўсім. Вось толь-кі матыў злычэстнага аказався неверагодна банальным. Дзяў-чына кажа, што скончыла ў той дзень працу, глянула на пакі- грошай у сэйфе і... не змагла ўтрымацца ад спакусы. Таму і прывяла расхэнен зымітаваць крадзеж.

Украдзеную суму касір вяр-нула ў поўным аб'ёме. І вяскоў-цы нарэшце атрымалі зарплату. А следчыя органы пераквалі-фікавалі крадзеж на ч.3 арты-кула 211 КК (прывасенне або растрата маёмасці асобай, якой яна даверана, у буйным паме-ры).

Надзея ПАЎЛАВА, Ірына АСТАШКЕВІЧ.

АФЕРЫСТКА ЗДАЛА Ў НАЁМ... ЧУЖОЮ КВАТЭРУ

45-гадовая жанчына, якая нідзе не працуе, здымаю-чы кватэру ў Гродне, перад ад'ездам на новеае месца жыхарства вырашыла на ёй... падзарабіць.

Яна падала аб'яву ў газету аб здачы кватэры, на якую адгук-нулася студэнтка адной з ВНУ. Пры гэтым дзяўчына заплаціла за 3 месяцы наперад — амаль 600 долараў. Сапраўдная гас-падыня кватэры даведлася аб незнаёмцы, якая там пасяліла-ся, ад суседкі. А аферыстка, узяшы грошы за чужое жыл-лё, з'ехала ў Армению. Цяпер яе шукаюць праваахоўнікі, паве-даміла аддзяленне інфармацыі і грамадскіх сувязей УУС Гро-дзенскага аблвыканкама.

Барыс ПРАКОПЧЫК

■ Першае ў Беларусі

ГАНАРОВАЕ КОНСУЛЬСТВА УКРАЇНЫ АДКРЫЛАСЯ Ў ГРОДНЕ

Гэта зроблена з мэтай паглыблення эканамічных, культурных і турыстычных сувязяў паміж нашымі дзяржавамі. На думку Надзвы-чайнага і Паўнамоцнага Пасла Украіны ў Беларусі Міхаіла Желяя, ёсць усе магчымасці для росту таваразвароту, які сёння перавышае 7,5 мільярда долараў. Дыпламатычная місія размяшчалася ў цэнтры горада над Нёманам па вуліцы Замкавай, 7. Ганаровым консулам стаў вядомы гродзенскі бізнесмен, старшыня «Контэ Спа» Валян-цін Байко. У гэтага прадпрыемства, дарэчы, ёсць прадстаўніцтва ва Украіне, дзе яго прадукцыя карыстаецца вялікім пошпам. Валянцін Байко перакананы, што праца консульства абавязкова будзе карыс-най для абедзвюх краін.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ООО «Белпродоптторг», УНП 191102927, г. Минск, ул. Шаранговича, 19, к. 726
Утеранный пакет документов: Свидетельство о регистрации, Устав, печать предприятия считать недействительными с 01.07.2013 г.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельного участка для строительства и обслуживания жилого дома

1. Дата, время, место проведения аукциона: 17 января 2014 года, в 15.00, в здании Великодолецкого сельского Дома культуры, ул. Лесная, 2а.
2. Адрес участка Участок № 1: д. Замоще, 35 А
3. Площадь участка 0,1465 га
4. Кадастровый номер 224980705601000041
5. Начальная цена 15 000 000 рублей
6. Шаг аукциона 2 000 000 рублей
7. Место, дата, время начала и окончания приема заявлений и прилагаемых к ним документов: Ушачский район, аг. Великие Дольцы, ул. Центральная, 16, в рабочие дни с 9.00 до 16.00 с 14.12.2013 по 15.01.2014 включительно.
8. Размер задатка — 1 500 000 рублей, вносится на расчетный счет: Великогодолецкий сельский исполнительный комитет, 3641328011094 в ф-ле № 216 ОАО «СБ «Беларусбанк» г. Полоцк, каб 150801648, УНП 300007086, ОКПО 28877750
9. Адрес и номер контактного телефона: Ушачский район, аг. Великие Дольцы, ул. Центральная, 16, Великодолецкий сельисполком, 8 02158 23323, 23338, в рабочие дни с 8.00 до 16.00.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 30 декабря 2013 года повторных торгов по продаже конфискованного имущества

Предмет торгов (наименование продаваемого имущества)	Самолёт «CESSNA CITATION X», девятиместный, с двумя турбореактивными двигателями, серийный номер 750-0300, регистрационный номер OE-HAK, 2009 год выпуска, цвет белый с красным.
Начальная цена	46 956 000 000 белорусских рублей
Сумма задатка	4 600 000 000 белорусских рублей
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, (017) 327-40-22

* Имущество реализуется без эксплуатационной (технической) документации.
Местонахождение продаваемого имущества – территория аэропорта «Минск-1».

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъяттого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц) и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет № 3012104971019 в региональный дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001368; получатель — УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится 30 декабря 2013 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прим документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляется с 13.12.2013 по 26.12.2013 включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (в пятницу — до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефон для справок: (017) 327-40-22; (017) 327-48-36 — УП «Минский городской центр недвижимости».

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»		КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2013 г.		
220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18		ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк» (в миллионах белорусских рублей)		
№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	1928528,5	1994321,9
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	9380,7	9241,7
4	Средства в Национальном банке	1103	13787874,0	19684061,8
5	Средства в банках	1104	5179017,9	3596345,4
6	Ценные бумаги	1105	15513394,5	11635470,6
7	Кредиты клиентам	1106	107362047,6	85063875,1
8	Производные финансовые активы	1107	4227763,1	3872209,6
9	Инвестиции в зависимые юридические лица		99620,4	79089,9
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица		-	-
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	6183,5	4837,5
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	4358559,1	4047403,8
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110	3500,5	299,8
14	Деловая репутация		-	-
15	Прочие активы	1111	1124653,9	907659,7
16	ИТОГО активы	11	153600523,7	130894816,8
17	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
18	Средства Национального банка	1201	3496630,2	6708107,2
19	Средства банков	1202	20474532,5	13755231,3
20	Средства клиентов	1203	96551338,9	78941748,9
21	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	8728673,9	8705042,5
22	Производные финансовые обязательства	1205	958,8	272,9
23	Прочие обязательства	1206	1749334,1	1466309,4
24	ВСЕГО обязательства	120	131001468,4	109576712,2
25	КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	16187552,6	16187552,6
27	Эмиссионный доход	1212	98,1	98,1
28	Резервный фонд	1213	1063706,9	823633,8
29	Фонд переоценки статей баланса	1214	2204518,2	2181231,0
30	Накопленная прибыль	1215	3142772,0	2125188,1
31	Всего капитал, принадлежащий головной организации-банку		22598647,8	21317703,6
32	Доля неконтролирующих акционеров		407,5	401,0
33	ВСЕГО капитал	121	22599055,3	21318104,6
34	ИТОГО обязательства и капитал	12	153600523,7	130894816,8

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 октября 2013 года				
ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк» (в миллионах белорусских рублей)				
№ п/п	Наименование статьи	Символ	2013 год	2012 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	13597305,9	13428497,3
2	Процентные расходы	2012	103096958,2	99402229,2
3	Чистые процентные доходы	201	3200347,7	3488268,1
4	Комиссионные доходы	2021	1398002,5	1002729,6
5	Комиссионные расходы	2022	448708,2	323966,4
6	Чистые комиссионные доходы	202	949294,3	669763,2
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	1669,1	2482,9
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(5685,3)	(15152,8)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	209361,5	383824,7
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	362642,1	50363,6
11	Чистые отчисления в резервы	207	592860,6	1646909,9
12	Прочие доходы	208	774268,7	1288026,2
13	Операционные расходы	209	2958705,6	26555220,0
14	Прочие расходы	210	516155,3	356237,2
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1424176,6	1208908,8
16	Налог на прибыль	212	187476,3	187981,4
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1236700,3	1020927,4
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц		21456,0	13609,7
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц		-	-
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)		1258156,3	1034537,1
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации-банку		1258149,8	1034537,1
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)		6,5	-

Председатель Правления	С.П.Писарик
Главный бухгалтер	И.П.Лысковская
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.	

У Залессі — назаўсёды

СЯДЗІБА АГІНСКІХ АДНАЎЛЯЕЦЦА ДЗЯКУЮЧЫ НАМАГАННЯМ ДЗЯРЖАВЫ І ПРАЕКТУ ТРАНСГРАНІЧНАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Радавы маёнтак Агінскіх у Залессі на Смаргоншчыне, як і многія іншыя гістарычныя аб’екты, час не пашкадаваў, не пашчасціла яму пазбегнуць разбурэння і заняпаду. Але цяпер ансамбль былога палаца пачатку XIX стагоддзя ў чаканні знакавай падзеі: у сярэдзіне наступнага года павінны завяршыцца работы па аднаўленні сядзібнага дома, дзе, як лічыцца, Міхал Клеафас Агінскі напісаў свой славуты паланэз «Развітанне з Радзімай».

Важнасць гэтай справы разумеюць і наша дзяржава (на сёння з рэспубліканскага і абласнога бюджэту на аднаўленне выдзелена каля 14,5 мільярда рублёў), і міжнародная супольнасць. У рамках праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва «Латвія—Літва—Беларусь» Смаргонскі райвыканкам сумесна з дырэкцыяй Тракайскага нацыянальнага парку ажыццяўляюць праект «Выкарыстанне гістарычных сядзіб і іх адаптацыя да сучасных культурных умоў» з агульным бюджэтам 575268 еўра. Беларуская частка праекта — 212 тысяч еўра са сродкаў Еўрапейскай камісіі і 25 тысяч еўра — з бюджэту Смаргонскага раёна.

Ад Марцыяна да Ірэніўша

Залессе стала ўладаннем роду князёў Агінскіх у першай палове XVIII стагоддзя, калі яго набыў праддэд Міхала Клеафаса — Марцыян Міхал Агінскі. Тады яно называлася Дзербы. Пазней маёнтак перайшоў да яго сына Тадэвуша Францішка, потым — да Францішка Ксаверыя Агін-

сама двухпавярховы млын, аранжарэй і цяпліцы, капіліцу. Праекціроўшчыкам быў прафесар архітэктуры Віленскага ўніверсітэта Міхал Шульц. Дапамагаў яму (а пасля смерці Шульца кіраваў усімі работамі) віленскі губернерскі архітэктар Юзаф Пусэ.

Аднак у канцы 1822 года Міхал Клеафас па стане здароўя пакідае сваё любімае Залессе і пераезджае ў Фларэнцыю, якая

Ліпавая алея, па якой конныя экіпажы прыязджалі ў маёнтак Агінскіх

скага. Яго пляменнік, дыпламат, гісторык, пісьменнік і кампазітар Міхал Клеафас Агінскі прыехаў у Залессе з жонкай Марыяй Неры-Нагурскай. «28 красавіка 1802 года я пакінуў Пецярбург з намерам назаўжды пасяліцца ў вёсцы недалёка ад Вільні», — так будзе ён узгадваць пра шчаслівыя дні прыезду на радзіму продкаў. Новыя гаспадары засяліліся ў вялікі драўляны атынкаваны палац, пабудаваны яшчэ ў першай палове XVIII стагоддзя (да нашага часу ён не захаваўся), побач пачалі ўзводзіць новы, мураваны, а так-

■ Факт

Рэзідэнт Парка высокіх тэхналогій кампанія «Сакрамэнт ІТ» распрацавала і размясціла ў свабодным доступе эксперыментальны ўзор праграмнага комплексу «Мультимедыйная бібліятэка школьніка».

Як паведамляе прэс-служба Парка высокіх тэхналогій, праграмынае рашэнне дазваляе стварыць для сучасных дзяцей камфортныя ўмовы навучання. Яно будзе ўключаць у сябе ўсе падручнікі, вучэбныя дапаможнікі і факультатыўныя матэрыялы па школьнай праграме з 5-га па 11-ты класы. Праект «Мультимедыйная бібліятэка школьніка» быў распрацаваны па заказе Міністэрства адукацыі і ўключае толькі зацверджаныя вучэбныя дапаможнікі. Плануюцца, што ў праграме з’явіцца магчымасць дадаваць і рэдактаваць заметкі і закладкі, будзе наладжана сістэма пошуку па ключавых словах, а таксама даступнай стане функцыя сінтэзу маўлення. Дадатка даступны

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 9.20	16.47	7.27
Віцебск	— 9.17	16.29	7.12
Магілёў	— 9.10	16.37	7.27
Гомель	— 8.58	16.42	7.44
Брэст	— 9.34	17.04	7.30
Гродна	— 9.26	17.13	7.47

Фота Антона Кішчука

Сёння гэта помнік гісторыка-культурнай спадчыны (тэрыторыя сядзібы складае 25 гектараў), які ў 2009 годзе перададзены ва ўласнасць Смаргонскага раёна з дакументацыяй на рэстаўрацыю.

Паркавыя рарытэты

...Шлях да сядзібнага дома, дзе цяпер праводзяцца будаўнічыя і рэстаўрацыйныя работы, пралягае праз старадаўнюю ліпавую алею, якая памятае конныя экіпажы гаспадароў маёнтка і іх гасцей. Побач засталіся рэшткі фундаментна драўлянага палаца, а ў яго партэры быў французскі парк.

— Звярніце ўвагу на гэты насып і равок. Спачатку я не разумела, для чаго ён прызначаны. Аказваецца, для таго, каб на дарожках парк не стаяла вада, — расказвае **намеснік начальніка ўпраўлення ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Смаргонскага райвыканкама Таццяна РАЖАВА**.

Другая парковая частка была створана па ініцыятыве Міхала Клеафаса Агінскага ў папуляр-

спраў па розных кірунках на тэрыторыі сядзібы — непачаты край. Спецыялісты ў галіне паркавай культуры павінны зрабіць ацэнку сучасных, вельмі праблемных рэалій парку з планам дзеянняў па паляпшэнні яго стану. Неабходна рэстаўрацыя будынка млына. Трэба разбірацца, зноў жа на высокапрафесійным узроўні, з праблемамі водных аб’ектаў — рачулі, што працякае праз парк, і возера-запруды з востравам, які здаўна называецца лебядзіным, і мастком, што злучае яго з сядзібай. І цяпер, як мы з Таццянай Ражавай пераканаліся, тут гняздуецца пара лебедзяў.

У адзін год, дарэчы, мясцовыя жыхары заўважылі, што лебядзінае патомства складаецца з сямі птушанят. Быццам сем нот для музычных твораў кампазітара, які жывё непадалёк...

Верыцца, што на гэтыя і іншыя аб’екты ў перспектыве будуць скіраваны новыя праекты ў Залессі.

І паркет —

як у Агінскіх

Разам з **начальнікам упраўлення капітальнага будаўніцтва Смаргонскага райвыканкама Іванам ЛЫСКО** цікавімся, што робіцца па аднаўленні палаца. Генпрадрадчык — Смаргонскі будаўніча-монтажны трэст № 41. Землякі Міхала Клеафаса Агінскага выконваюць практычна ўвесь спектр работ — агульнабудаўнічыя, аддзелачныя, сантэхнічныя, электрамонтажныя.

Да паркавых рарытэтаў, вядома ж, адносяцца і ўстаноўленыя пры жыцці Міхала Клеафаса камяні з памятнымі надпіса-

бу, укладка паркету, стылізаванага пад старажытныя ўзоры.

На жаль, пры ўсім жаданні палацу нельга вярнуць першапачатковы выгляд: з часоў Міхала Клеафаса Агінскага захавалася толькі адна з дзвюх аранжарэй — часовая, дзе зімавалі расліны, якія ўвесну выносіліся ў парк. Цяпер гэтае памяшканне (у гатычным стылі, з калонамі) плануецца выкарыстоўваць як выставачную залу. А ў другой аранжарэі, як і пры Агінскім, расліны павінны быць круглы год. Ужо цяпер трэба думаць, чым яе напоўніць і хто будзе тут гаспадарыць, ды не горш, чым садоўнік Міхала Клеафаса.

У адноўленым палацы будзе стварацца музейная экспазіцыя, прысвечаная Агінскаму. Прычым дзверы будучь адчынены не толькі для культурных імпрэз і экскурсій, але і для пражывання гасцей — у пакоях, разлічаных на 20 чалавек.

Што паяднала

Залессе і Ужутракіс?

Праектам трансгранічнага супрацоўніцтва «Выкарыстанне гістарычных сядзіб і іх адаптацыя да сучасных культурных умоў» прадугледжана рэстаўрацыя канцэртнай залы ў Залессі і абсталяванне канферэнц-залы ва Ужутракісе. Чым жа паядналіся беларускае Залессе і літоўскі Ужутракіс, маёнткі Міхала Клеафаса Агінскага і графа Юзафа Тышкевіча?

— У свой час яны, прадстаўнікі вядомых магнатаўскай роду, былі суседзямі, сустракаліся, уплывалі на культурнае жыццё рэгіёна. А сёння дзякуючы сумеснаму праекту ўжо мы, іх нашчадкі, наладжваем сувязі ў галіне культуры, а далей, спадзяёмся, і ў турызме. А дзе турызм — там і эканоміка. Маркую, што гэта «доўгайграючы» праект з добрымі наступствамі, — лічыць **намеснік старшын Смаргонскага райвыканкама Генадзь БЫЧКО**.

Надаўна ў рамках праекта смаргонцы азнаёміліся з вопытам сваіх літоўскіх партнёраў па аднаўленні палаца графа Тышкевіча ва Ужутракісе. **Дырэктар Тракайскага нацыянальнага парку Гінтарас АБАРАВІЧУС** расповёў, што гэтая справа заняла амаль 20 гадоў, былі задзейнічаны сродкі шэрагу праектаў з

Аднаўленне палаца.

розных фондаў. Цяпер сядзіба з’яўляецца ўпрыгажэннем нацыянальнага парку, месцам паломніцтва турыстаў, культурных імпрэз.

Менавіта на стварэнне турыстычнага, культурнага цэнтра (што не абмяжоўваецца рэстаўрацыяй канцэртнай залы ў Залессі і пакупкай для яе раэяля) найперш і скіраваны гэты праект па гістарычных сядзібках. Такая мэта не выглядае на Смаргоншчыне нейкай навацыяй, а будзе лагічным працягам таго, што робіцца не першы год. Напрыклад, ужо традыцыйным стаў фестываль кірмаш «Залессе запрашае сяброў», які прыцягвае многіх выхадцаў з гэтых мясцін і турыстаў. Акрамя таго, нядаўна ў Смаргоні адбыўся ўжо X міжнародны фестываль камерных ансамбляў імя М.К. Агінскага, у якім удзельнічалі 11 калектываў з Беларусі, Казахстана, Польшчы, Расіі і Украіны. А наступны конкурс — у 2015-м, у гонар 250-годдзя з дня нараджэння Міхала Клеафаса — верагодна, адбудзецца ўжо ў Залессі, у адноўленай канцэртнай зале. Есць і іншыя цікавыя задумы.

Дарэчы, зала, дзе цяпер працуюць рэстаўратары, будзе прыстасавана не толькі для музычных імпрэз, але і для тэатральных. Ужо ёсць зацвержаныя дамыслы з боку Мінскага абласнога драматычнага тэатра прыехаць са спектаклем «Паланэз на развітанне» — туды, дзе ў канцы 1822 года Міхал Агінскі ў апошні раз абышоў парк, пастаяў каля памятнага каменя ў гонар Касцюшкі і сеў у кароту, якая рушыла праз ліпавую алею... Каб больш ніколі не вярнуцца. Але назаўжды застацца ў Залессі!

Барыс ПРАКОПЫЧ

■ Замор’е

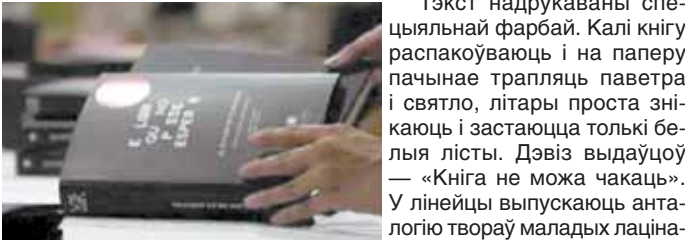
ТРУСЫ ПРАЕЛІ... ВОСТРАЎ

Празэрлвія трусы праелі шатландскі востраў Кана. Жывёлы бесперашкодна перамяшчаюцца па востраве, з’ядаюць усю расліннасць, капаюць норы і нават выкопваюць косткі з маглі. Жыхары шатландскага вострава абвясцілі вайну трусам. Апошній кропчай для іх стала тое, што незлічоныя норы жывёл выклікалі на востраве апоўзні. З-за гэтага закрыта адзіная мясцовая дарога.

На востраве Кана ў Шатландыі пражываюць усяго 12 чалавек і амаль 16 тысяч трусаў. «Трусы — гэта горшэе, з чым мне давялося сутыкнуцца за 51 год, пражыты тут, — расповёў мясцовы жыхар Віні МакКінан. — Яны паўсюль. З-за іх рушацца каменныя сцены... Неабходна нешта рабіць. Яны літаральна з’ядаюць востраў». У Нацыянальным фондзе Шатландыі, якому належыць востраў, вырашылі прыняць меры, каб знізіць папуляцыю жывёл. Улады думаюць, які спосаб знішчэння трусаў будзе найбольш гуманным. «Трусіня праблема» паўстала на востраве практычна адразу ж пасля таго, як мясцовыя жыхары змаглі пазбавіцца ад пацукоў. Вайна супраць гэтых грызуноў пачалася ў 2005 годзе. Тады група экспертаў з Новай Зеландыі выкарыстала смяротную прынаду. Аперацыя прайшла цалкам паспяхова: у лютым 2006 года была знойдзена і ўтылізавана апошняя тушка грызуна. Аднак прыроду перамагаю немагчыма, асабліва калі чалавек не можа прадабчыць наступстваў свайго ўмяшання ў яе справы. Знікненне адной бяды прывяло да другой: замест адных прыйшлі іншыя грызуны-разбуральнікі.

ЧЫТАЙЦЕ ЦІКАВА І ХУТКА

Арыгінальны спосаб прывучыць людзей чытаць знайшлі ў Аргенціне. Там пачалі тыражаваць кнігі, якія пачынаюць хутка псавацца пасля таго, як іх вызваляць ад упакоўкі.

Тэкст надрукаваны спецыяльным фарбай. Калі кнігу распакавоўваюць і на паперу пачынае трапляць паветра і святло, літары проста знікаюць і застаюцца толькі белыя лісты. Дэвіз выдаўцоў — «Кніга не можа кацаць». У лінейцы выпускаюць анталогію твораў маладых лаціна-амерыканскіх аўтараў. І што характэрна, кнігі карыстаюцца папулярнасцю: прэм’ерны наклад быў распрададзены ўжо ў першы дзень выпуску. У наступным годзе выдавецтва абядае выпусціць кнігу для тых, хто любіць чытаць у басейне і ў ваннай. Гэта будучы выданні, якія не баяцца вады.

ПАРКУЙЦЕСЯ І ЦАЛУЙЦЕСЯ

На поўначы Італіі ў горадзе Падуя з’явілася незвычайная паркоўка. Каля чыгуначнага вакзала мясцовыя ўлады абсталявалі адмысловае месца для пацалункаў. На пад’ездзе да вакзала з’явілася спецыяльная паласа з надпісам «Паркуйся-пацалункай». Яна прызначана для таго, каб пары, развітаючыся, маглі цалавацца і не перашкаджаць мінакам. Аднак і там таксама нельга затрымлівацца доўга: тых, хто хоча правесці апошнія хвіліны ў цёплых абдымках адно аднаго, нямала. Ідзя была прынята пасля таго, як даследаванні паказалі, што італьянскія парачкі стваралі тэтары. Гарачае развітанне доўжылася «бяс-конца», незалежна ад чаргі, якая стваралася ззаду. Пры гэтым італьянцы рэдка рабілі закаханым заўвагі.

Зараз «Паркуйся + пацалункай» дазваляе тым, хто ад’язджае і праводзіць іншых, стаяць на гэтай паласе да 15 хвілін, каб сказаць кахамым на развітанне галоўныя словы. Мэр Падуі Іва Росі адзначае: «Страснасць — гэта частка італьянскага характару. Празумела, што людзі хочучь правяціць свае пачуцці з дапамогай пацалунка, калі развітаюцца на нейкі час». Ён адзначае, што новы праект меў ашаламляльны поспех і многія людзі карыстаюцца новаўвядзеннем. Як следства, працяглыя затрымкі на вакзале цяпер адбылі ў мінулае.

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС

■ Крымінал

Дырэктар краў... рондалі

Суд Браслаўскага раёна за крадзеж шляхам злоўжывання службовым становішчам у буйным памеры прыгаварыў да пазбаўлення волі на тры гады **цяпер ужо былога дырэктара турыстычна-аздараўленчага прадпрыемства «Браслаўскія азёры»**.

Асуджаны адпрацаваў на адказнай пасадзе нядоўга — з чэрвеня 2010 года па красавік мінулага. У сувязі з тым, што турбаза не мела асабліва каштоўнай маёмасці, дырэктар вырашыў задаволіцца тым, што трапляла на вочы. І схему крадзяжы выбару, можна сказаць, простую. Ён даў сваім падначаленым пералік маёмасці і распарадзіўся ацаніць яе па прымальным кошце, а потым спісаць як нягодную. Рондалі эмаляіраваныя, іншыя кухонныя, а таксама пасцельныя рэчы; крэслы, дываны і дывановыя доржкі, два тэлевізары, вулгавая канапа... Агульны кошт украдзенага — больш як 8,7 мільёна рублёў.

Аляксандр ПУХАНСКІ

кіх і чырвонаармейскіх дэпутатаў прынятыя да-паўненні да Канстытуцыі БССР 1919 года і ратыфікаваны прэлімінарыны дагавор паміж Савецкай Расіяй і Польшчай. З’езд выказаўся за перавод усіх дзяржаўных устаноў на беларускую мову. Пачатак беларусізацыі.

1936 год — нарадзіўся Аляксандр Васільевіч Зубаў, беларускі мовазнавец. Акадэмік Міжнароднай акадэміі інфарматызацыі (1996), доктар філалагічных навук, прафесар (1986). З 1965 года — у Мінскім дзяржаўным лінгвістычным універсітэце (з 1995-га — пра-рэктар). Аўтар прац па праблемах лінгвістыкі тэксту, камп’ютарнай лінгвістыкі, штучнага інтэлекту.

Было сказана

Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч, класік беларускай літаратуры і драматургіі:

«Што зрабіў дабро, душа мая рад».

УСМІХНЕМСЯ

Жонка пакрыўдзілася і не размаўляе са мной ужо два дні. Цішыня і спакой, я шчаслівы. Толькі б не даравала.

Два прыяцелі.

— Уяўляеш! Учора ўбачыў сваю жонку пад руку з нейкім мужыком! — Так, і чаму ж ты да іх не падыходзіў? — Ну як я падыходзіў? Я ж у камандзіроўцы!

Учыніўшы выбух, крутыя хлопцы ў кіно спакойна ідуць прэч, не паварочваючыся. Я тое ж самае раблю, калі выпадкова нешта зламлю або павалю ў крэме.

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), В.КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КІЛЯШЧУК, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАВУСЬКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШОК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падліскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аднакных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 82, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zvyazda.minsk.by,

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з’яўляюцца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вydавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 22.758. Індэкс 63850. Зак. № 5380.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30

12 снежня 2013 года.